

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย รำไพพรรณี

Journal of Rambhai Barni Graduate School

ISSN 2651-0618

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2561) ★ Volume 1 No. 2 (July - December 2018)

เสริมสร้างพลังปัญญา เพื่อความก้าวหน้าของท้องถิ่นและสังคม

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี

Journal of Rambhai Barni Graduate School

ISSN 2651-0618

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2561)

ชื่อ	วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี		
เจ้าของ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 41 หมู่ที่ 5 ถนนรักศักดิ์มงคล ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000		
ที่ปรึกษา	1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 2. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี 3. ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี		
ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ เกียรติอ่ำ 2. อาจารย์ ดร.อุทิศ ดิษฐ์ปรางนิต์		
บรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรณ์ ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี		
กองบรรณาธิการ	1. รองศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	
	2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา	
	3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิตติญาณสุนต์	มหาวิทยาลัยบูรพา	
	4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณยศ คุณกิจโกศล	มหาวิทยาลัยบูรพา	
	5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจตน์จรรย์ อาจไธสง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	
	6. อาจารย์ ดร.ธัญญา จันทร์ตรง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	
	7. อาจารย์ ดร.วาสนา นามพงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
	8. อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ระพีแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	9. อาจารย์ ดร.พรโชค พิษณุ อุ่มสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	10. อาจารย์ ดร.วิเศษศักดิ์ เนืองนอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	11. อาจารย์วินิชา วงศ์ชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	12. อาจารย์วุกุล จุลจาจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	13. อาจารย์วิไลวรรณ เขตมรรคา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	14. อาจารย์พรทิวา อาชีวะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
	15. นายอนุพงษ์ กุลนรา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินบทความประจำวารสาร (Peer review)

ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก	1. ศาสตราจารย์ ดร.สิทธิกร พงศ์พานิช	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	2. ศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรสุมน พลดิษฐ์โย	มหาวิทยาลัยมหิดล
	3. รองศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ อนันตชาติ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	4. รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิโรโสภณ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
	5. รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

◆บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี◆

Graduate School of Rambhai Barni Rajabhat University

6. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย	มหาวิทยาลัยบูรพา
7. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ แจ่มกระจ่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรณัฐ เจริญกิจ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
9. รองศาสตราจารย์ปรีชา พันธุ์แน่น	มหาวิทยาลัยเกริก
10. รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ สามัคคีธรรม	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล ชมแสง	มหาวิทยาลัยบูรพา
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมพงศ์ ณ จัมปาศักดิ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณ ธิญา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล มงคลธวัช	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ตะวันออก
15. พลเอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจ กสิวุฒิ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โอฬาร ถิ่นบางเตียว	มหาวิทยาลัยบูรพา
17. อาจารย์ ดร.วัชรพงษ์ ขาวดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
18. อาจารย์ ดร.ธัชชัย พุ่มพวง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
19. อาจารย์ ดร.สุขวิทย์ โสภภาพ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
20. อาจารย์ ดร.กษนิภา รักขาวงค์	กรรมการผู้จัดการ บริษัท น้ำใส จำกัด
21. อาจารย์ ดร.เดชกุล มัทวานุกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
22. ดร.โกวิท สรวททำไม้	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
(ข้าราชการบำนาญ)

**ผู้ทรงคุณวุฒิ
ภายใน**

1. รองศาสตราจารย์สุรีย์พร พานิชอัตรา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา บุญโรจน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
6. อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
7. อาจารย์ ดร.ธีรภัทร วรบำรุงกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
8. อาจารย์ ดร.อนุรักษ์ รอดบำรุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
9. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เนติวรรักษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
10. อาจารย์ ดร.อดิสร กุลวิฑิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จัดทำต้นฉบับ พิสูจน์อักษร นายอนุพงษ์ กุลนรา
และออกแบบศิลป์

กำหนดการตีพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม – มิถุนายน และ กรกฎาคม – ธันวาคม)

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2561

พิมพ์ที่ ชาญชัยโอดีดิจิตอล ตรายด
เลขที่ 9/1 ถนนท่าเรือจ้าง ตำบลบางพระ
อำเภอเมือง จังหวัดตราด 23000 โทรศัพท์ 039 - 523383

สารจากอธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้วยความตระหนักในคุณค่าของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการในทุกด้าน เพื่อการยกระดับคุณภาพของท้องถิ่นและสังคม ด้วยการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในทุกระดับ ให้มีสมรรถนะที่เหมาะสม และมีศักยภาพ สามารถชั้นนำและสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นสู่ความเป็นสากลที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน รวมทั้งการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมคุณภาพ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยการใช้และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นแบบบูรณาการ อันเป็นเป้าหมายสำคัญสู่การเป็นศูนย์กลางทางปัญญาระดับสูงของสังคม

การเผยแพร่องค์ความรู้สู่ท้องถิ่นและสังคม เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างพลังปัญญาให้กับท้องถิ่นและสังคม เพื่อนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งและความเจริญของภูมิภาคโดยรวม การจัดทำวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี จึงเป็นช่องทางสำคัญช่องทางหนึ่งในการนำองค์ความรู้ที่มีคุณภาพ เผยแพร่สู่สาธารณชนในรูปแบบของบทความวิจัย และบทความวิชาการ ซึ่งประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกสาขาอาชีพ สามารถเข้าถึงความรู้ อันหลากหลายได้อย่างไร้ขีดจำกัด โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างพลังปัญญาและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นและสังคมประเทศไทย เพื่อนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

(รองศาสตราจารย์พอพันธ์ สุทธิวิธนะ)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

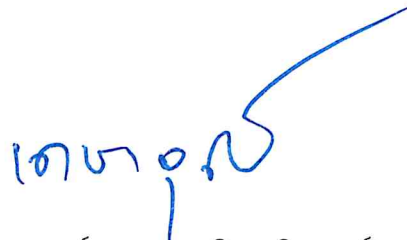
บรรณารักษ์การ

วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี

วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี ฉบับที่ 2 ปีที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2561) เป็นวารสารวิชาการฉบับที่ 2 ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งมีบทความวิชาการ และบทความวิจัย ที่เป็นผลงานการศึกษาค้นคว้าจากคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ครูผู้สอน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารฉบับดังกล่าว โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์จากสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำทั่วประเทศเป็นผู้ตรวจประเมินบทความ

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนและเสนอแนะให้การจัดทำวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณีมีคุณภาพ และขอขอบพระคุณเจ้าของบทความทุกท่านที่ได้ส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารฉบับนี้

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี จะเป็นศูนย์รวมแห่งสรรพวิทยาที่สร้างคุณประโยชน์สำหรับการส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นและสังคมให้มีความเจริญรุ่งเรือง รวมทั้งการสร้างคามเข้มแข็งทางปัญญาให้แก่สาธารณชนสืบไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชาวุฒิ วานิชสรรพ)

บรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี

การพัฒนาแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโหมง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2	1
กฤษพงศ์ อยู่เย็น	
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2	17
เดชกุล มัทวานุกูล	
การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต	31
นภาพรณ ธีธัญญา	
การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา	45
วริย์นันท์ ลิธิกรกาญจนนา	
ศึกษาวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบ ด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ อินวิซซิเบิล เทคโนโลยีการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม	61
คันสนีย์ อัจฉนาฝ่าย	
การสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้การฟ้อน ชุต เบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	73
สุตารัตน์ วัฒนพุดไพศาล	
การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1	87
อุไรวรรณ เจือจันทร์	

การพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ
เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ
สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
The Development of Scout Integrated Activities to promote 12
main values for students in Ban Seesuk Huaimong school
under Sakon Nakorn Primary Educational Service Area Office 2

1

กฤษฎพงศ์ อยู่เย็น¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ และเพื่อทดลองและประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน จำนวน 204 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คู่มือการบริหารกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ แผนจัดการเรียนรู้ แบบวัดพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ แบบสอบถามความพึงพอใจและแบบประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินการบริหารกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ มีระดับความต้องการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.70 ในด้านการจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือเนตรนารีในสถานศึกษา ความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในด้านการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจแนวนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการในการปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ มีระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00
2. การประเมินความเหมาะสมกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด และความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด

¹ ผู้อำนวยการวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง จังหวัดสกลนคร

3. การวัดพฤติกรรมภายหลังการจัดกิจกรรมลูกเสือสำรอง ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.39 อยู่ในระดับมากที่สุด ลูกเสือสามัญ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85 อยู่ในระดับมากที่สุด ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.85 อยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมบูรณาการ ลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.67 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในด้าน การรับรองรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ทั้ง 4 มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.75

คำสำคัญ : รูปแบบ, กิจกรรมบูรณาการลูกเสือ, ค่านิยมหลัก 12 ประการ

Abstract

The purposes of this study were to (1) study data base and needs to develop Scout Integrated Activities model (2) develop and examine the draft of Scout Integrated Activities model and (3) implement and assess the quality of Scout Integrated Activities model to promote 12 main values for students in Ban Seesuk Huaimong school under Sakon Nakorn Primary Educational Service Area Office 2. The samples in this research involved 204 school administrators, school teachers and students which were selected by purposive random sampling. The instruments used in this research were a handbook of Scout Integrated Activities to promote 12 main values, lesson plans, the behavior measurement test for 12 main values and satisfaction questionnaire. The data were analysed by the techniques of descriptive, percentage, mean and standard deviation. The results of this research were as follows :

1. The state of needs in management of Scout Integrated Activities was at highest level. ($\bar{X} = 4.70$) When it was considered in each aspect, they were found that the aspect of the organization of boy scout and girl guild troops, the aspect of needs in development of Scout Integrated Activities model to promote 12 main values and the aspect of meeting for understanding the policies of government and Ministry of Education in promoting 12 main values were at highest level. ($\bar{X} = 5.00$)

2. The suitability of Scout Integrated Activities to promote 12 main values was at highest level as a whole ($\bar{X} = 4.90$) and the handbook of Scout Integrated Activities to promote 12 main values was at highest level as a whole. ($\bar{X} = 4.89$)

3. The behavior based on 12 main values for boy scout was at highest level as a whole. ($\bar{X} = 4.39$) The behavior based on 12 main values for scout was at highest level as a whole. ($\bar{X}=4.85$) The behavior based on 12 main values for senior scout was at highest level as a whole. ($\bar{X}= 4.85$) The students' satisfaction toward on Scout Integrated Activities was at highest level as a whole. The acceptance of Scout Integrated Activities model was at highest level as a whole. ($\bar{X}=4.75$)

Keywords : Model, Scout Integrated Activities , 12 main values

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จึงทำให้คนไทยเกิดการแข่งขันกัน การเอาตัวเอาเปรียบ ความเห็นแก่ตัว ขาดระเบียบ วินัย คุณธรรมและจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม มากขึ้น เด็กและเยาวชนไทยได้รับอิทธิพลโดยตรง จากบริบทของสังคมไทย สังคมที่มีค่านิยมทางวัตถุ การมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพรรคพวกมากกว่าส่วนรวม การละเลยการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ส่งผลให้เกิดภาวะขาดความสมดุลทางจิตใจและ สิ่งต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยที่มีปัญหาสลับซับซ้อนมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยอย่างมาก ความเจริญก้าวหน้าของสังคมไทยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ สังคมและก่อให้เกิดปัญหาในสังคมมากขึ้น

จากข้อมูลการสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย พบว่า เด็กและเยาวชนไทยยังมี จุดอ่อนด้อยหลายประการ ที่สำคัญคือ การพูดความจริงและความซื่อสัตย์ แม้กระทั่งเด็กนักเรียน ที่มีผลการเรียนดี ก็ปรากฏผลคะแนนข้อนี้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันขาดหลักยึดเหนี่ยว และที่พึ่งทางจิตใจ รวมถึงการขาดคุณธรรม จริยธรรม เช่น การให้อภัยและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ร่มเย็น (ชนดล เล็กเลิศศิริวงศ์, 2554, น. 45) นอกจากนี้แนวคิดที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ การมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนลดลง จึงเป็นเหตุผลสำคัญและ ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้เด็กและเยาวชนไทยได้มีความรู้ คุณธรรมและคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ เพื่อให้เป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองดีประกอบด้วยทักษะ พื้นฐานด้านจิตใจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมืองและประชาธิปไตยและด้านเศรษฐกิจ (ปลินธร เพ็ชรฤทธิ์, 2550, น. 69)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็น จุดมุ่งหมายเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน นับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย

และรักการออกกำลังกาย การมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญา การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มุ่งเน้นให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูผู้สอนต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดกับผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมได้ โดยมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กรมวิชาการ, 2552) นอกจากนี้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอีกหนึ่งกิจกรรมที่เน้นกระบวนการในการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีให้แก่แก่นักเรียน กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือ จึงมีนโยบายเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ โดยประกาศหลักสูตรของลูกเสือเป็นกิจกรรมตามคำสั่ง วก.935/2532 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2532 (กรมวิชาการ, 2532) กิจกรรมลูกเสือจึงได้รับการบรรจุไว้ในหลักสูตร และใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาจนถึงปัจจุบัน

โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน และเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของการเรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2551, น. 16) โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยกระบวนการบริหารและการนิเทศในการดำเนินการ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติว่า เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้ 1) ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟังและฟังตนเอง 2) ให้ซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ 4) ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม 5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่างานลูกเสือเหล่านั้นสามารถช่วยพัฒนานักเรียนทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2559 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การสร้างวินัย ความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา

และพระมหากษัตริย์ การมีจิตสาธารณะ ความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด อุดมการณ์และความเชื่อ รวมทั้งรู้คุณค่าและสืบสาน วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่จะพัฒนาพลเมืองให้เข้มแข็ง สร้างคนในชาติให้มีความนิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การพัฒนา เด็กและเยาวชนไทยมีคุณลักษณะตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการนั้น ต้องบ่มเพาะและ ปลูกฝังอย่างเหมาะสม สม่่าเสมอ ต่อเนื่อง และต้องใช้เวลาในการพัฒนาจนเกิดเป็นคุณลักษณะ ที่ติดตัวไปอย่างยั่งยืน (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, คำนำ) รัฐบาลได้กำหนด นโยบายที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยเข้มแข็ง โดยมุ่งสร้างคนในชาติให้มีความนิยมหลักของคนไทย 12 ประการได้แก่ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษา วัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ แบ่งปัน 7) เข้าใจการเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ต้อง 8) มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระ ราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความ ละเอียดรอบคอบต่ออาบัติตามหลักของศาสนา 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบาย ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดผนวกค่านิยม หลักของคนไทย 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการประกวดเล่าเรื่อง อ่านทำนอง เสนาะ ท่องบทอาขยาน คัดลายมือ เป็นต้น กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีกิจกรรม การเรียนรู้ตามแหล่งประวัติศาสตร์ กิจกรรมโครงงานตามพระราชดำริ กิจกรรมเพื่อสังคม สาธารณประโยชน์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กำหนดกิจกรรมประกวดวาดภาพ ร้องเพลง เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น

โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง ตั้งอยู่เลขที่ 2 หมู่ 10 ตำบลท่าศิลา อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปัจจุบันจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ในเขตพื้นที่บริการในระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 2 ระดับการศึกษาภาคบังคับ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีวิสัยทัศน์ของโรงเรียนคือ โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง มุ่งจัดการศึกษาสู่มาตรฐาน วิชาการดี กิจกรรมเด่น เน้นเทคโนโลยีทันสมัย ใฝ่คุณธรรม น้อมนำ เศรษฐกิจพอเพียง ประสานแหล่งเรียนรู้ชุมชน ซึ่งจากผลการรายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 มีรายละเอียดดังนี้ 1) ผลการ ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวม 8 ประการ ของนักเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง ระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.99 2) ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญผู้เรียน รวม 5 ด้าน ระดับดีมาก คิดเป็น ร้อยละ 67.43 3) ผลการประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ระดับผ่านคิดเป็นร้อยละ 99.67 4) ผลการประเมินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ระดับ ผ่าน คิดเป็นร้อยละ 99.67

(โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง, 2559, น. 1 -23) และในปีการศึกษา 2560 ผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง มีดังนี้

- 1) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 63.75
- 2) ผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนรวมทั้ง 5 ด้าน ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 55.99
- 3) ผลการประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ระดับผ่าน คิดเป็นร้อยละ 96.36 และ
- 4) ผลการประเมินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ระดับผ่านคิดเป็นร้อยละ 96.67

(โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง, 2560, น. 1 - 23) โดยแสดงให้เห็นว่ามีระดับผลการประเมินลดลงเล็กน้อย โดยเฉพาะโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้งได้จัดตั้งกองลูกเสือ เนตรนารี และดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีทุกประเภท โดยจำนวน 6 กอง จำนวน 54 หมู่ ในปีการศึกษา 2560 สำนักงานลูกเสือจังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการจัดประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด เพื่อคัดเลือกกองลูกเสือที่ชนะเลิศการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ส่งเข้าร่วมประกวดระดับประเทศเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งกองเนตรนารีสามัญของโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ และกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง ได้รับรางวัลชนะเลิศ และในปีการศึกษา 2561 สำนักงานลูกเสือแห่งชาติได้คัดเลือกลูกเสือ และเนตรนารี ที่สมควรได้รับเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งลูกเสือ เนตรนารี โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง ได้รับเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 15 คน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานลูกเสือกับการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อทดลองและประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 204 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจาก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของนักเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง
- 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการร่วมกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ

3. ระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในปีการศึกษา 2560

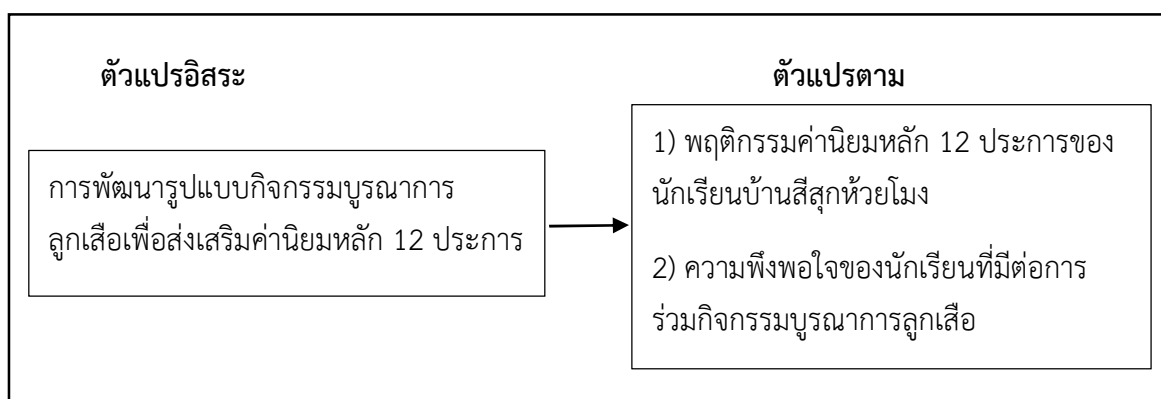
4. เนื้อหา

4.1 พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551

4.2 แนวทางการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

4.3 แนวทางการพัฒนาและประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน กับสภาพที่ควรจะเป็น และความต้องการในการดำเนินการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการที่มีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร

เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านสี่สุขห้วยโงง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกเอกสาร คือ เป็นเอกสารที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายค่านิยมหลัก 12 ประการ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งปรากฏในรูปของบทความ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะผลการประชุมสัมมนา ผลการวิจัย คำสอนที่กำหนด ที่เขียนหรือเสนอโดยผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการลูกเสือในสถานศึกษา และเผยแพร่อยู่ในวารสารวิชาการ หนังสือ สิ่งพิมพ์ รายงานการประชุมสัมมนา รายงานผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และเอกสารอื่น

2. การสอบถามความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

วัตถุประสงค์การวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการสอบถามความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ มาดำเนินการจัดทำร่าง ออกแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ และคู่มือกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองและประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

วัตถุประสงค์การวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อทดลองใช้และประเมินคุณภาพของรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง One Group Pretest Posttest Design (พิสนุ พงศ์ศรี, 2553, น. 93)

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งได้ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ พบว่า

1. ค่านิยมหลัก 12 ประการเป็นประกาศนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้แก่เยาวชนและคนไทยซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา
2. สถานศึกษาดำเนินการผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม
3. สถานศึกษาดำเนินการปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับนักเรียน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนให้มีการพัฒนากิจกรรมและประเมินในทุกระดับชั้น
4. สถานศึกษากำหนดวิธีการเรียนรู้หรือการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของนักเรียน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับและติดตามการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียน
6. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาผลการดำเนินการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ จากการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$)

ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบว่า ความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$)

ตอนที่ 2 การพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม $\bar{X} = 4.90$

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม $\bar{X} = 4.89$

3. ผลการสนทนากลุ่มเพื่อรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ควรมีโครงสร้างเนื้อหาสาระที่บูรณาการการเรียนรู้ได้ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้และเป็นเนื้อหา/สาระที่นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รูปแบบของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสภาพบริบทของโรงเรียนและการวัดผล ประเมินผลจากกิจกรรมบูรณาการลูกเสือต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของกิจกรรม

3.2 ลักษณะของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สามารถดำเนินกิจกรรมได้หลายลักษณะ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ การปฏิบัติจริงด้วยกระบวนการกลุ่มที่เน้นการมีส่วนร่วม รวมทั้งการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์และการรณรงค์ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

3.3 แนวทางการวัดผล ประเมินผลนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ควรใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมบูรณาการ เช่น การสังเกต การสอบถาม การประเมินจากการปฏิบัติผ่านภาระงาน ชิ้นงานของนักเรียนและการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ การถ่ายทอดและการนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตจริง โดยการประเมินแบบมีส่วนร่วมจากบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียนและชุมชน

ตอนที่ 3 การทดลองและประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยม หลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับลูกเสือสำรอง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.39$)

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับลูกเสือสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับ มากสุด ($\bar{X} = 4.85$)

3. ผลการวิเคราะห์ค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับ มากสุด ($\bar{X} = 4.85$)

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$)

5. ผลการรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของผู้ทรงคุณวุฒิจากการประเมินในมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มาตรฐานด้านความ

เป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสมและมาตรฐานด้านความถูกต้องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) โดยให้ความเห็นว่ารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ช่วยให้การจัดกิจกรรมการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการสำหรับนักเรียนมิได้เป็นการเพิ่มภาระการจัดกิจกรรมของครู ช่วยพัฒนาให้ครูผู้สอนและสามารถจัดกิจกรรมลูกเสือมีทักษะ ในการจัดกิจกรรม การประเมินนักเรียน ส่งเสริมการปฏิบัติงานได้จริงในสถานศึกษาสะท้อนให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างชัดเจนในการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ

5.2 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) โดยให้ความคิดเห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษามีทรัพยากรสนับสนุน อย่างพอเพียง มีการจัดการบริหารอย่างเป็นระบบ สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

5.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) โดยให้ความคิดเห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริม ค่านิยมหลัก 12 ในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

5.4 มาตรฐานด้านความถูกต้อง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) โดยให้ความคิดเห็นว่ารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษา ช่วยให้ผลการประเมินพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ น่าเชื่อถือ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและเกณฑ์การประเมินถูกต้องตรงกับการปฏิบัติงานจริง เกณฑ์การ ประเมินคุณภาพช่วยให้ผลการประเมินพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการ มีความถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งข้อค้นพบผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

1.1 สภาพการดำเนินการบริหารลูกเสือ เนตรนารี สำหรับนักเรียนโรงเรียน บ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในด้านการประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพการบริหาร กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในด้านการพิจารณาความดี ความชอบ การประกาศเกียรติคุณให้แก่ครู ผู้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน คณะครูใน โรงเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน ให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอดุลย์รัตน์ นิมะเจริญ (2554, น. 155)

ที่พบว่า การบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือเข้าประชุม อบรม สัมมนาตามความต้องการซึ่งส่งผลให้ผู้กำกับลูกเสือ มีแรงกระตุ้นในการที่จะต้องทบทวนความรู้ทักษะลูกเสือเป็นประจำ และผู้บริหารโรงเรียนและ คณะครูให้ความสำคัญในการจัดทบทวนประสบการณ์ลูกเสือของโรงเรียนมากขึ้น เนื่องจากการจัด กิจกรรมลูกเสือส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตนเองในทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ลูกเสือทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้า (คณะลูกเสือแห่งชาติ, 2551, น. 2)

1.2 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริม ค่านิยมหลัก 12 ประการ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีความต้องการในระดับมาก โดยในด้านการ ประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจแนวนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการในการปลูกฝัง ค่านิยมหลัก 12 ประการ มีความต้องการในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการจัดทำรายงานผล/ เผยแพร่การจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยม หลัก 12 ประการ ในระดับสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กับด้านการพัฒนาคู่มือ แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม สอดคล้องกับแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2559 (2545, น. 50) โดยกำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการปลูกฝังและ เสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงามและ สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ จันทะคัด (2550, น. 104 – 110) พบว่า การจัดการลูกเสือควรมี การจัดโครงสร้างการบริหารงานลูกเสืออย่างเหมาะสม มีการวางแผนขั้นตอนปฏิบัติงาน ติดตาม ควบคุม ประเมินและสรุปผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การพัฒนากิจกรรมลูกเสือ ของโรงเรียนให้มีคุณภาพนั้นต้องมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจการลูกเสือของโรงเรียน เพื่อพัฒนาระบบงานลูกเสือของโรงเรียนให้มีความพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. การพัฒนาและรับรองร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

การประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ผลการวิจัยพบว่า รายการประเมินกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ (1) สภาพปัญหาและความจำเป็นของกิจกรรมบูรณาการ ลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ มีเหตุผลสมควรที่จะพัฒนากิจกรรม (2) จุดประสงค์ ของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (3) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนในสถานศึกษา (4) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน (5) กิจกรรม บูรณาการลูกเสือสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา (6) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือ มีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน (7) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือสามารถกระตุ้น ความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน (8) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความ

เหมาะสม (9) การวัดและการประเมินผลสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ และการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ผลการศึกษาพบว่า รายการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ (1) ความเหมาะสมของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือกับการพัฒนาและการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ (2) ความเหมาะสมของกิจกรรมบูรณาการลูกเสือกับความสนใจของนักเรียน และ (3) ความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและประเมินผลกับกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ ทั้งนี้เกิดจากกระบวนการสร้างและการพัฒนารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ จากการศึกษาเอกสาร การศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญและการตรวจสอบ ร่างรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยวัชร สุทธิวนิช (2558, น. 200) พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นรูปแบบที่นำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ต้องอาศัยกระบวนการหลายอย่างที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เพราะว่าการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้ประสบการณ์ที่ได้นำไปประยุกต์ใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายกิจกรรมชัดเจน เป็นรูปธรรม ปฏิบัติได้จริง และเริ่มจากสิ่งใกล้ตัว มีการบูรณาการกับชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยวัลล พุ่มพิงพุท (2554, น. 94) พบว่า คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต ผู้ประเมินมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี และกิจกรรมชุมนุม/ชมรม ผู้ประเมินมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การทดลองและประเมินรับรองคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ

3.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของลูกเสือสำรอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X}=4.39$ พฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของลูกเสือสามัญโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}=4.85$ และพฤติกรรมค่านิยมหลัก 12 ประการของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X}=4.85$ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ เป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมบูรณาการที่ต้องอาศัยผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการกองลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือที่ต้องผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสเผชิญกับสถานการณ์ ผึกทักษะกระบวนการคิด สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังงานวิจัยของ

ธนดล เล็กเลิศศิริวงศ์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา โต๊ะหนู (2559, น. 125) ซึ่งพบว่า (1) การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมพิเศษลูกเสือและ (2) การเป็นพลเมืองดีของลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดเมืองพัทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวินัยทางสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของดารารัตน์ นาหอม (2559, น. 166) ได้ศึกษาค่านิยมหลัก 12 ประการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้โครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องค่านิยม 12 ประการ เฉลี่ยเท่ากับ 25.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.80 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมในระดับมากที่สุด ได้แก่ (1) นักเรียนมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบูรณาการลูกเสือทุกกิจกรรมในครั้งต่อไป (2) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือทุกกิจกรรมนักเรียนมีโอกาสร่วมทำงานร่วมกับสมาชิกในกองลูกเสือด้วยตนเองและ (3) กิจกรรมบูรณาการลูกเสือทุกกิจกรรมเนื้อหาของกิจกรรมเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการพิจารณาครูผู้สอนลูกเสือมีความเหมาะสม มีความรู้ ความศรัทธา มีความเสียสละและความสามารถในการจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยวิธีการต่าง ๆ การวางแผนการเตรียมการ อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการยึดแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 2 กล่าวคือ (1) การเรียนรู้เพื่อรู้ (2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (3) การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น และ (4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Wongyai, 2012 b, 511 – 512) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิตา สำเภาทอง (2554, น. 245) ซึ่งดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้ของเล่นพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนโดยใช้ของเล่นพื้นบ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ สร้างขึ้นโดยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือ แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก

12 ประการ ในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย การดำเนินการจัดกิจกรรม บูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการดำเนินการตามแนวปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างเป็นปกติสุข มุ่งเน้นส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยความร่วมมือของผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครูซึ่งทำหน้าที่จัดกิจกรรมลูกเสือ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 5) ที่กำหนดให้โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบัน ทางสังคม ที่สำคัญมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ในหมวดที่ 1 มาตราที่ 6 และมาตราที่ 7 บัญญัติให้โรงเรียนมีหน้าที่ให้ การศึกษา เป็นผู้กล่อมเกลาและปลูกฝังการมีระเบียบวินัยให้แก่ นักเรียน เพราะนักเรียนจะเป็นผู้ ดำรงชีวิตในสังคมและเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดอนาคตของชาติ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม โดยสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (2549) ที่ดำเนินการวิจัยเรื่อง รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเสนอว่า สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม เพราะมีความใกล้ชิด มีอำนาจบริหาร จัดการและจัดสรรทรัพยากรในการสนับสนุนโดยตรงต่อการ พัฒนารูปแบบการสอนคุณธรรม จริยธรรมของครู

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้โรงเรียน

1.1 ผู้อำนวยการกองลูกเสือของโรงเรียน ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรม บูรณาการลูกเสือ เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ และนำไปใช้ในพัฒนาและการจัดกิจกรรม บูรณาการลูกเสือ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง

2. ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

2.1 โรงเรียนควรเร่งดำเนินการพัฒนาลูกเสือให้มีค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยมีคณะครู เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนา ผ่านการใช้กิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมบูรณาการลูกเสือ และกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นเครื่องมือในการพัฒนา

2.2 จากรูปแบบกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โรงเรียน ควรดำเนินการจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือเพื่อส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน รวมทั้งการส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนา การจัดกิจกรรมบูรณาการลูกเสือของโรงเรียนให้บรรลุผลอย่างยั่งยืน

.....

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2532). **คู่มือปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

- กรมวิชาการ. (2533). **คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่)**. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ ฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. (2551). **หลักการจัดกิจกรรมลูกเสือ หลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ**. เข้าถึงได้จาก: [http : // www.scoutthailand.org/scout.pade/?id=.04 si = 43](http://www.scoutthailand.org/scout.pade/?id=.04si=43). (วันที่ค้นข้อมูล 13 มกราคม 2561).
- ณรงค์ จันทะคัด. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ดารารัตน์ นาหอม. (2559). **การศึกษาค่านิยม 12 ประการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากกา เรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สถาบันสันติศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธนดล เล็กเลิศศิริวงศ์. (2554). **การบริหารกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยวัชร สุทธิวนิช. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและ สาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, ปีที่ 4 (2), 190-204.**
- พิสนุ พองศรี. (2553). **วิถีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- วลัยวัลล พุ่มพื้งพุทธ. (2554). **การพัฒนาคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยรังสิต**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาธิตา สำเภาทอง. (2554). **การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์โดยใช้ของเล่นพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. ศิลปการ ศึกษาศาสตรวิจัย ปีที่ 2 (2), 245–260.
- สัณญา โต๊ะหนู. (2558). **การศึกษความสัมพันธ์ของกิจกรรมลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีใน โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แนวทางการพัฒนาและ ประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ**. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อดุลย์รัตน์ นิยมเจริญ. (2554). **สภาพและปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร**. เข้าถึงได้จาก [http : // www.edu.chula.ac.th/Ojed/doc/V54/v54d0108.pdf](http://www.edu.chula.ac.th/Ojed/doc/V54/v54d0108.pdf) (วันที่ค้นข้อมูล 13 ตุลาคม 2561).

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2

THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM
IN SUBJECT GROUP OF SOCIAL STUDIES RELIGION AND CULTURES
ON TOPIC OF THE ELEPHANT CEMETARY AT JIANG 'S FORREST TEMPLE
IN SURIN FOR MATAYOMSUKSA 2 STUDENTS UNDER SURIN PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

เดชกุล มัทวานกุล¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ (1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ (2) เพื่อศึกษาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ในด้าน (2.1) ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นตามเกณฑ์ 80/80 (2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ (2.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ และ (2.4) ความพึงพอใจของบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วยเอกสารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ และเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์

2. คุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ พิจารณาได้จาก (1) หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.02/83.64 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นอยู่ใน

¹ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ระดับมาก และ (4) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้าง วัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การวิจัยและพัฒนา, หลักสูตรท้องถิ่น, การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น, สุสานช้าง

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop local curriculum on topic of the Elephant Cemetery at Jiang ' s Forrest temple in Surin for Matayomsuksa 2 students under Surin Primary Educational service Area Office 2. (2) to study the quality of the local curriculum in these aspects (2.1) the efficiency of the local curriculum according to the criteria 80/80 (2.2) the learning achievement of students before and after learning the local curriculum. (2.3) the students satisfaction towards on learning the local curriculum. (2.4) the satisfaction of stakeholders in developing the local curriculum. The results of this research were as follows (1) The local curriculum consisted of a handbook of local curriculum and a handbook for learning management of local curriculum. (2) The quality of local curriculum were (2.1) The efficiency of the local curriculum was at 83.02/83.64. (2.2) After using a local curriculum the post-test scores of learning achievement of the experimental group were significantly higher than the pre-test scores at .05 level .(2.3) The satisfaction of students were at high level. (4.2) The satisfaction of stakeholder's were at high level.

Keywords : Research and Development, Local curriculum, Local curriculum Development, Elephant Cemetery

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เปิดโอกาสให้สถานศึกษาในแต่ละท้องถิ่นสามารถจัดทำสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นได้นั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 15) หลักสูตรท้องถิ่นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับบริบทของสังคม สภาพแวดล้อมนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน และนอกจากนี้ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี การประกอบอาชีพ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบต่อไป (คันธรส เฟื่องจรัส, 2549, น. 3) ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาซึ่งต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและให้สนองความต้องการตามนโยบาย

การศึกษาที่จำเป็น จึงเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นจัดทำรายละเอียดในส่วนที่เป็นความรู้ของท้องถิ่น ความเป็นเอกลักษณ์ และนำความรู้ความสามารถของภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นพื้นฐานความรู้ของชุมชน ซึ่งมีความเป็นเวลานาน แม้เวลาผ่านล่วงเลยมานานแล้วก็ตาม แต่ก็สามารถนำองค์ความรู้อันเป็นรากเหง้าแห่งวิถีบรรพบุรุษ นำมาเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันโดยไม่จำเป็นต้องปฏิเสธวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หากแต่จะใช้สิ่งเหล่านี้ด้วยสติปัญญาอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน (เสรี พงศ์พิศ, 2533, น. 15) ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถจำแนกได้ 4 ประเภท คือ ภูมิปัญญาด้านคติความเชื่อ ซึ่งมีพื้นฐานขององค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสม ถ่ายทอดผ่านมาเป็นเวลานาน ภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิต ที่สอดคล้องกับกาลสมัย ภูมิปัญญา ด้านการประกอบอาชีพในท้องถิ่นที่ให้แนวทางของการพึ่งพาตนเอง และได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับปัจจุบัน และภูมิปัญญาด้านแนวคิดหลักปฏิบัติและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ชาวบ้านสามารถนำมาดัดแปลงใช้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมีความจำเป็นอย่างมากเพราะนอกจากภาระที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำเพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงในชุมชนท้องถิ่นของตน (อุบลรัตน์ กิจไฉตรัตน์, 2544, น. 3)

จังหวัดสุรินทร์อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งประเพณีและวัฒนธรรมหลายอย่างของชาวกัมพูชามีความคล้ายคลึงกันกับประเพณีและวัฒนธรรมของชาวสุรินทร์ เช่น ภาษาพื้นบ้านของชาวสุรินทร์ ลักษณะความเป็นอยู่ ผิพรรณ และนิสัยใจคอ รวมถึงศิลปะ โบราณสถาน โบราณวัตถุหลายแห่งในจังหวัดสุรินทร์มีลักษณะคล้ายคลึงกับศิลปะของประเทศราชอาณาจักรกัมพูชามาก มีอารยธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่เก่าแก่ มีความเจริญรุ่งเรืองมานับตั้งแต่สมัยโบราณเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีชนพื้นเมืองหลากหลาย ทั้ง ชนพื้นเมืองกลุ่ม “ชาวขะแมร์” “ชาวลาว” และอีกกลุ่มหนึ่งนั่นคือ “ชาวกวย” หรือ “ชาวกูย” หรือ “ชาวส่วย” ซึ่งจะมีทั้งกลุ่มเลี้ยงช้างและไม่เลี้ยงช้าง กลุ่มที่เลี้ยงช้างจะเรียกตัวเองว่า “กวยอาเจียง” ชาวกวยกลุ่มนี้เป็นผู้มีความชำนาญในเรื่องการจับช้างและเลี้ยงช้าง มีความผูกพันกับช้างมานานนับตั้งแต่บรรพบุรุษ ชุมชนเดิมของชาวกวยอยู่ในเมืองอัตตะปือแสนแป แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ครั้นเมื่อชาวกวยอพยพมาอยู่ในแผ่นดินไทยได้เลือกทำเลที่ตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยในแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะในการเลี้ยงช้างมากที่สุด เมื่อสมัยร้อยกว่าปีที่ผ่านมามีสภาพพื้นที่แถบอำเภอจอมพระ อำเภอชุมพลบุรี และอำเภอนาทม จังหวัดสุรินทร์ ยังมีสภาพเป็นป่าดง มีลำน้ำชีและลำน้ำมูลไหลผ่าน ชาวกวยได้สร้างบ้านเรือนเป็นหมู่บ้าน มีอาชีพเลี้ยงช้างเพียงอย่างเดียว ทุกครอบครัวเลี้ยงช้างไว้ในครอบครัวเป็นเจ้าของตั้งแต่หนึ่งเชือก จนถึง 10 เชือก เลี้ยงแบบปล่อยให้หากินกันตามชายป่าแถบลำน้ำ อยู่กันเป็นโขลงก็จะสามารถผสมพันธุ์และตกลูก เพิ่มประชากรของช้างได้ ดังนั้นชาวกวยกับช้าง จึงมีความผูกพันกันอย่างแนบแน่นยิ่งกว่าสัตว์เลี้ยงธรรมดา เพราะถือว่าช้างเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่ประเพณีปฏิบัติสืบทอดต่อกัน การปฏิบัติต่อช้าง ชาวกวยถือว่าเป็นการปฏิบัติต่อบรรพบุรุษของตน โดยเชื่อว่าวิญญาณบรรพบุรุษจะคอยให้ความคุ้มครองครอบครัวตลอดไป หากใคร

ประเพณีละเมียดก็จะถูกลงโทษจากบรรพบุรุษ ดังจะเห็นตามบ้านเรือนของกวยอาเจียงจะต้องมีศาลปะกำและเครื่องมือในการคล้องช้าง ยิ่งบ้านไหนมีฐานะเป็นหมอใหญ่ ศาลปะกำก็จะมีขนาดใหญ่ ตามฐานะ ชาวกวยปฏิบัติต่อช้างเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกของครอบครัว เด็ก ๆ ลูกหลานจะถูกสอนและเรียนรู้วิธีปฏิบัติต่อช้างเยี่ยงญาติพี่น้อง คอยดูแลทุกข์สุขในยามเจ็บป่วย หรือแม้แต่ช้างเสียชีวิตพวกเขา ก็จะปลงศพ และทำพิธีทางศาสนาให้ ชาวกวยถือว่าเมื่อช้างมีชีวิตอยู่จะทำประโยชน์ให้พวกเขาอย่างมากมายเช่นกัน (พิมพ์ลดา วิศิษฐ์กิตติกร, 2560, น. 78)

สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์เป็นสถานที่ฝังศพช้างที่เสียชีวิตและเป็นพื้นที่ที่ให้ช้างของสุรินทร์กลับมาอยู่ร่วมกันตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายกวย จังหวัดสุรินทร์ และเป็นสถานที่เก็บรวบรวมโครงกระดูกหรือประวัติชาติพันธุ์ของช้างแต่ละเชือก นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนการส่งเสริมการท่องเที่ยว และโครงการนำช้างคืนถิ่นโดยความคิดริเริ่มของหลวงพ่อบุญสมุห์หาญบุญญารโธ เจ้าอาวาสวัดป่าอาเจียง เมื่อปี พ.ศ. 2538 และมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้ให้ความร่วมมือ ในการจัดทำสุสานช้างที่วัดป่าอาเจียงเพื่อเป็นแหล่งศึกษาสายพันธุ์ช้างของจังหวัดสุรินทร์ ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งสุสานช้างทำเป็นรูปทรงหมวกสมัยโบราณ เพื่อให้ความร่มเย็นแก่ช้างที่เสียชีวิตไปแล้ว ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและการกระจายของวัฒนธรรมจากนานาประเทศได้เข้ามาสู่ชุมชนชาวไทยมากขึ้นเป็นลำดับ จึงส่งผลกระทบทำให้วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาวไทยเชื้อสายกวย ในชุมชนท้องถิ่นบ้านตากกลาง เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นเรื่อย ๆ การสืบทอดกันทางภูมิปัญญาของชาวบ้านมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ดังนั้นเพื่อเป็นการสืบสานและอนุรักษ์ พื้นฟูประเพณี ให้กับเยาวชนรุ่นหลัง เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนได้เกิดความรักภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรมของตน ซึ่งมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ จังหวัดสุรินทร์ ได้ตระหนักและดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสร้างสำนึกของประชาชน ให้เกิดความสามัคคี ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยการส่งเสริม รักษาวัฒนธรรมและประเพณี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ร่วมกับอำเภอท่าตูม องค์การบริหารส่วนตำบลกระโพ ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่นขั้นต้นที่อำนวยความสะดวก กำกับดูแลให้มีการดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องสุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าความเป็นท้องถิ่นของตน และร่วมกันอนุรักษ์สืบสานมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนพื้นเมืองในจังหวัดสุรินทร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ โดยพิจารณาจากประเด็นดังนี้

- 2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นตามเกณฑ์ 80/80
- 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์
- 2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์
- 2.4 ความพึงพอใจของบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ มีองค์ประกอบที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้
2. คุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายบริหารสถานศึกษาท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 17 โรงเรียน จำนวนประชากร 205 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 20 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีภูมิสำเนา และสภาพบริบทที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มประชากร

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น

ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2.2 ตัวแปรตาม

- 2.2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น
- 2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 2.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 2.2.4 ความพึงพอใจของบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

คือ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา Research and Development ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ และประเมินโครงร่างหลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งพิจารณาจาก (1) ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น (3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น และ (4) ความพึงพอใจของบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เอกสารหลักสูตรท้องถิ่นและเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น
2. แผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน และการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการขอหนังสือราชการเพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น กับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนสอบก่อนเรียน

3. การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ร่วมกับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านตากกลาง กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตากกลาง จำนวน 20 คน โดยดำเนินการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำการจดบันทึก และบันทึกภาพบรรยากาศระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. เมื่อสิ้นสุดการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง

5. ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนและบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ ทำให้ได้เอกสารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง และเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วัดป่าอาเจียง ที่ได้รับการประเมินจากแบบประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้รับการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพโดยพิจารณาจาก ดังนี้

2.1 หลักสูตรท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.02 /83.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 ภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับมาก

2.4 บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นใช้ระเบียบวิธีการวิจัยรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ทำให้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 เอกสารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง สุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผ่านการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนกรอบหลักสูตรท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นโดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้แกนกลางที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกับท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นก่อให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความศรัทธา ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกหวงแหนและเกิดจิตใจอนุรักษ์ท้องถิ่นซึ่งเรื่องที่ได้ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นที่อยู่ใน สภาพแวดล้อม ชุมชน สังคม ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเชื่อมโยงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และกรอบของสาระหลักสูตรท้องถิ่นระดับเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว นำมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรักความศรัทธาในท้องถิ่นที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน โดยอาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ศึกษาวิเคราะห์ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงทำให้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง สุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ซึ่งทำให้ได้เอกสารหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 เอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้ 1. ประวัติความเป็นมาของข้างจังหวัดสุรินทร์ 2. ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมเกี่ยวกับข้างจังหวัดสุรินทร์ 3. ความเป็นมาและความเชื่อเกี่ยวกับสุสานข้าง 4. วัดป่าอ้าเจียงจังหวัดสุรินทร์ 5. การส่งเสริมการท่องเที่ยวสุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง จังหวัดสุรินทร์ โดยเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นฉบับนี้ได้รับการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านซึ่ง มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีเนื้อหาเหมาะสมมากมีความสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น การกำหนดเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับบริบทท้องถิ่น ความเป็นมา ความเชื่อ วัฒนธรรมความเชื่อ และสุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง บ้านตากลาง วิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ภูมิปัญญา และผู้ทรงคุณวุฒิ มีทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วัฒนธรรมอำเภอ ปลัดอำเภอท่าตูม กลั่นกรองเนื้อหาออกมาจนได้เอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องสุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง จังหวัดสุรินทร์ ที่มี

ความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ลดา วิศิษฐ์กิตติกร (2560, น. 6) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ประเพณีบวชนาคช้าง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วยเอกสารหลักสูตรท้องถิ่นและเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ประเพณีบวชนาคช้าง จังหวัดสุรินทร์ ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.42/83.75

2. คุณภาพของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องสุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 มีดังนี้

2.1. หลักสูตรท้องถิ่นมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 83.02 /83.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ และเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากขั้นตอนการจัดทำเอกสารหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้จัดทำกระบวนการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากวิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความชำนาญเฉพาะด้านการเลี้ยงช้าง ทำให้เกิดทักษะในการปฏิบัติอย่างแท้จริง ผู้วิจัย ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านตากกลาง และปราชญ์ภูมิปัญญาในท้องถิ่นร่วมกันเป็นครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะรูปแบบบูรณาการภูมิปัญญาในท้องถิ่น ใช้แนวทางการสอนที่ให้ผู้เรียนได้สำรวจในพื้นที่จริงที่สุสานช้างวัดป่าอาเจียง โดยมีกระบวนการเรียนรู้โดยการปฏิบัติตามขั้นตอน ศึกษา ค้นคว้า ทำการสังเกตขณะทดลองใช้หลักสูตร ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ตามกระบวนการของการพัฒนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างมีระบบมีขั้นตอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆตรวจสอบทุกขั้นตอนและได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา การวิจัยเชิงทดลองในขั้นตอนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทสอดคล้องกับแนวคิดของวิทเทอร์ (Wither, 2000, p. 2176 - A) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดพื้นฐานทางการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการวิเคราะห์พื้นฐานการศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นควรปรับปรุงให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เด็กจะเกิดความคิดโดยการใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนกับสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาอยู่ และผลการวิจัยของปลาทอง อัยวรรณ (2551, น. 88 - 90) พบว่าการใช้ท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติจริงและมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.55 / 78.64 สูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาพรรณ โข้มลาลา (2554, น. 95) พบว่าผลการประเมินหลังการใช้หลักสูตรนักเรียนจำนวนร้อยละ 85.00 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิจัยของสุภาวดี สมครสมาน (2556, น. 112) ดำเนินการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การพอกเส้นไหมด้วยสมุนไพรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.24 /83.75 สูงกว่าที่กำหนด ผลการวิจัยของจักรพันธ์ แต้มทอง (2559, น. 124 - 125) ดำเนินการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ความเชื่อของชาวกูย จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.24 /83.75 สูงกว่าที่กำหนด

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนภายหลังการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นผลมาจากผู้วิจัยจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ มีองค์ความรู้และใบกิจกรรมให้

ปฏิบัติทำให้เกิดทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้จริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นักเรียนมีความสุขสนุกกับการเรียนรู้โดยไม่เครียด เกิดการจดจำทฤษฎีจากการปฏิบัติจริง หลักสูตรท้องถิ่นและเอกสารประกอบการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่นใช้รูปแบบการประเมินที่เหมาะสมในแต่ละขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของนุพิศ อัครพิน (2553, น. 98 - 99) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ผ้าฝ้ายย้อมสีเปลือกไม้ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา จังหวัดสกลนคร พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของคมคาย เกรอด (2552, น. 87 - 88) พบว่าการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องวรรณกรรมเพลงฉ่อยที่บ้านคุณยาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเยาวรัตน์ เชี่ยวชาญ (2552, น. 101 - 102) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของสุภาวดี สมครสมาน (2556, น. 112) ดำเนินการการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การฟอกเส้นไหมด้วยสมุนไพรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 พบว่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพันธ์ แด้มทอง (2559, น. 124 - 125) พบว่า หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ความเชื่อของชาวกูย จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต1 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านตากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์และมีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม ดังนั้นการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกกระบวนการคิด การทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ แต่ละเรื่องมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและประสบการณ์ วุฒิกวณะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองจากประสบการณ์จริง จากการลงมือปฏิบัติ ได้ออกศึกษานอกสถานที่ที่สุสานข้างวัดป่าอาเจียง และในชุมชนบ้านตากกลาง อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ กิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ทำให้ได้เรียนรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สัมพันธ์กับชีวิตจริง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนิสัย มาตัน (2552, น. 115 - 116) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับช่วงชั้นที่ 3 เรื่อง การทำปลาสามสมุนไพรมะพร้าว ของโรงเรียนด่านแม่คำมันพิทยาคม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งต่อหลักสูตรท้องถิ่นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ ศรีพันธ์ (2553, น. 90 - 91) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอผ้าฝ้ายย้อมโคลน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทอดผ้าอ้อมโคลนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจบ ศิริวัฒน์ (2553, น. 112 - 113) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ประเพณีท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ สุภาวดี สมัครสมาน (2556, น. 112) ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การฟอกเส้นไหมด้วยสมุนไพรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรพันธ์ แด้มทอง (2559, น. 124 - 125) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ความเชื่อของชาวกูย จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 1 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ความเชื่อของชาวกูย จังหวัดสุรินทร์ อยู่ในระดับมาก

2.4 บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานช้างวัดป่าอาเจียง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน บ้านตากกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก หลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาภูมิปัญญา และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยทุกฝ่ายร่วมกันสนับสนุน ในการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น แผนการจัดการ เรียนรู้มีความสอดคล้อง ลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชัดเจนในทุก ๆ กระบวนการ เวลาเรียนมีความเหมาะสมกับเนื้อหาของหลักสูตร ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจใน ความเป็นมา ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้มีจิตสำนึกรัก ผูกพัน ท้องถิ่นของตน สามารถสื่อสารในการแนะนำเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนได้อย่างภาคภูมิใจ นอกจากนี้รูปแบบของหลักสูตรยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองจากประสบการณ์จริงจาก การลงมือปฏิบัติ ได้ออกนอกสถานที่ กิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่สามารถ สร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ทำให้ได้เรียนรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สัมพันธ์กับชีวิตจริง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพอลลอซซี (Palluzzi, 1981, p. 1418-A อ้างถึงใน จรัส ศรีประพันธ์, 2540, น.73) ได้ศึกษารูปแบบของชุมชน ต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียนท้องถิ่นในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า รูปแบบที่ใช้ในการศึกษาควรขยายออกไปเป็นรูปแบบของชุมชนเมือง การจัดการศึกษาในท้องถิ่น ควรร่วมมือกันทั้งสองฝ่ายและโรงเรียนไม่ควรติดอยู่กับนโยบายมากนัก ส่วนฝ่ายชุมชนควรเสนอ นโยบายที่ตรงกับความสามารถของตนเองและสิ่งที่โรงเรียนควรคำนึงคือการรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ โรงเรียนจัดขึ้นซึ่งอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้การปฏิบัติจะต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับ งานวิจัยของพิมพ์ลดา วิศิษฐ์กิตติกร (2560, น. 6) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ประเพณีบวชนาค ช้าง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ประเพณีบวชนาคช้างอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สุสานข้างวัดป่าอ้าเจียง จังหวัดสุรินทร์ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่นได้ในทุกระดับชั้นเรียน โดยควรพิจารณารายละเอียดดังนี้

1.1 ครูผู้สอนต้องศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตรระดับชั้นเรียนของนักเรียนที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนตามยุคสมัย

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ ให้เหมาะสมแต่ละประเภทที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้งอย่างละเอียด

1.4 ในขั้นการทำแบบทดสอบและใบงานท้ายแผนการเรียนรู้ ครูควรให้นักเรียนทราบผลการปฏิบัติงานทันที เพื่อที่นักเรียนจะได้เกิดกำลังใจในการทำกิจกรรมและปรับปรุงพัฒนาตนเองมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนทุนการวิจัย เพื่อเป็นการส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาที่มีความหลากหลายเกี่ยวกับความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นการสนับสนุนร่วมส่งเสริมและอนุรักษ์ให้เป็นที่รู้จักและคงอยู่สืบไป

.....

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คมคาย เกรอด. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วรรณกรรมเพลงฉ่อยที่บ้านคุณยายกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- คันธรส เพ็ญจรัส. (2549). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหน่วยการเรียนรู้จังหวัดสระแก้ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัส ศรีประพันธ์. (2540). การศึกษาการใช้ทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนเพื่องานวิชาการ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- จักรพันธ์ แท้มทอง. (2559). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ความเชื่อของชาวกูย จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- นุพิศ อักพิน. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ผ้าฝ้ายย้อมสีเปลือกไม้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรจบ ศิริวัฒน์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ประเพณีท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประภาพรณ ไข่มลาลา. (2554). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำขนมนางเล็ดกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปลาทอง อัยวรรณ. (2551). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง อาหาร พื้นเมืองสกลนคร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, โปรแกรม วิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพ์ลดา วิเศษฐิตติกร. (2560). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ประเพณีบวชนาคช้าง จังหวัดสุรินทร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- มะลิวรรณ ศรีพันธ์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทอผ้าฝ้ายย้อมโคลน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัย, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- เยาวรัตน์ เชี่ยวชาญ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องข้าวไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมัย สุทธิธรรม. (2537). คนคลองช้าง. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ ฯ เอส พรินต์เฮาส์.
- สุนิสัย มาตัน. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับช่วงชั้นที่ 3 เรื่อง การทำปลาต้ม สมุนไพรของโรงเรียนดำนแม่คำมันพิทยาคม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์.

- สุภาวดี สมัครสมาน. (2556). กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การฟอกเส้นไหม ด้วยสมุนไพรธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร-มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2533). ภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพฯ ฯ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- อุบลรัตน์ กิจไมตรี. (2544). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดเพลงอีสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สพรรณบุรีสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Wither, Sarash E. (2000). Local Curriculum Development and Place – based Education [Online] Available from [http : //Ni.net.th/dao/detail.nsp](http://Ni.net.th/dao/detail.nsp) (Acces date: January 15, 2018).

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต

3

The Development of Activity Package in Model of Project
Artifacts in subject group of science on topic of Nature and
Technology for Prathomsuksa 6 in Sarasas Witaed Rangsit school

นภาพรณ ัญญา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ ในการให้เหตุผลของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน สิ่งประดิษฐ์และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต จำนวน 50 คน ได้มาโดยวิธี เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินความสามารถด้านการให้เหตุผล 5) แบบสอบถามความ พึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานด้วย t - test (Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.25/88.35 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (2) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียนภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (3) ความสามารถในการให้เหตุผลของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์สูง

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (4) ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$)

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, โครงงานสิ่งประดิษฐ์, ความสามารถในการให้เหตุผล

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop of instructional package in model of project artifacts on topic of Nature of science and Technology for Prathomsuksa 6 students which having the efficiency of criteria 80/80 (2) to compare the learning achievement of students before and after learning by using instructional package (3) to compare reasoning ability of students before and after learning by using instructional package and (4) to study the satisfaction of the students towards on learning by using instructional package. The samples of this research were 50 Prathomsuksa 6 students in Sarasas Witaed Rangsit school in the second semester academic year 2017 which were selected by purposive random sampling. The research instruments consisted of (1) instructional packages in model of project artifacts (2) lesson plans (3) learning achievement test (4) reasoning ability evaluation form and (4) satisfaction questionnaire for students towards on learning by using instructional package. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test for hypothesis testing. The research findings were found as follows: 1) The efficiency of instructional package in model of project artifacts was at 83.25/88.35 which was higher than the criteria expected. 2) The learning achievement of students after learning by using instructional package was higher than before learning. There was statistically significant difference at .05 level. 3) The reasoning ability of students after learning by using instructional package was higher than before learning. There was statistically significant difference at .05 level. 4) The satisfaction of students towards on learning by using instructional package in model of project artifacts was at high level ($\bar{X} = 4.48$).

Keywords : Instructional package, project artifacts, reasoning ability.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขนอกจากนี้ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในส่วนของการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์นั้นต้องให้เกิดทั้งความรู้ทักษะและเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 3) นอกจากนี้ข้อความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อ การศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรโดยหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็น คนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเพิ่ม ศักยภาพของนักเรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากล มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำ ประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3-4) และยังกำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้แก่งroupsสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มสาระที่มีความสำคัญ เนื่องจากวิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์ เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคนทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพต่าง ๆ ความรู้วิทยาศาสตร์ ช่วยให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีและเทคโนโลยีก็มีส่วนสำคัญให้มีการศึกษาค้นคว้าความรู้ทาง วิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง วิทยาศาสตร์ทำให้คนได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นหาความรู้มีความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบทุกคนจึงต้องได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติและ เทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นและนำความรู้ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ มีคุณธรรม มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ การดูแลรักษาตลอดจนการ พัฒนาสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่าง มีความสุข การจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งหวังให้นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการมีทักษะ สำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทุกขั้นตอน นักเรียนได้ทำ กิจกรรมที่หลากหลายทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลโดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสากลและท้องถิ่น

โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการวางแผนการเรียนรู้ กระตุ้นแนะนำช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้การศึกษาวิทยาศาสตร์บรรลุตามเป้าหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดคุณภาพของนักเรียนวิทยาศาสตร์ที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิตความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมเข้าใจสมบัติของวัสดุและสารแรงการเคลื่อนที่ พลังงานโครงสร้างและส่วนประกอบของโลก ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ดาราศาสตร์และอวกาศ โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้กระบวนการแก้ปัญหาในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้วยการปฏิบัติจริงการศึกษาค้นคว้าสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถเชื่อมโยงความรู้ความคิดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์หรือ จิตวิทยาศาสตร์มีเจตคติ คุณธรรม ค่านิยมที่ดีต่อวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 5-9)

ในปัจจุบันการพัฒนามนุษย์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในด้านการศึกษาเพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปโดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปการเรียนรู้ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ซึ่งวิจารณ์ พานิช (2555, น. 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีใจความว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ ต้องให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นผู้จัดการ อำนวยความสะดวก แนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวนักเรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้านความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของนักเรียนทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต

จากรายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน ด้านการคิดคำนวณ และด้านเหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต ปีการศึกษา 2558 ผลคะแนนการประเมินความสามารถด้านเหตุผลกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.40 (โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต, 2558, น. 17) จากผลการประเมินเมื่อนำคะแนนมาสรุประดับคุณภาพ พบว่า ซึ่งผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ แสดงว่าผลงานของนักเรียนที่แสดงความสามารถด้านเหตุผล นั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ ทำให้การแสดงความสามารถด้านเหตุผล ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และการที่นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเหตุผล ส่งผลต่อการประเมินความสามารถด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์และเขียนตามเกณฑ์ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ซึ่งเป็นการตัดสินใจระดับการศึกษา โดยใช้ผลการประเมินปลายปีสุดท้ายของระดับการศึกษา เพื่อเลื่อนชั้นและจบการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องหาแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งพบว่า การสอนแบบบรรยายเนื้อหา ให้นักเรียนอ่านความรู้จากแบบเรียน ใบความรู้ และบางเนื้อหาความรู้ในแบบเรียนไม่เพียงพอที่จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจนได้และนักเรียนไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติกิจกรรมอื่น จึงทำให้นักเรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ในการเรียนถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสามารถในการให้เหตุผล เช่น การตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่อง หรือสถานการณ์ที่ศึกษา สถานการณ์ที่กำหนด หรือตามความสนใจ จึงควรให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเหตุผลในการโต้แย้งหรือสนับสนุน ไม่ใช้ความรู้สึกรหรืออารมณ์ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิด ทำให้นักเรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็น เพื่อแสดงเหตุผลประกอบได้ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านเหตุผลได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเกล เบอร์ริล (Gail Burrill, 1998, p. 558) ที่กล่าวว่า การให้เหตุผล เกี่ยวกับสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง เกิดจากการที่นักเรียนได้กระทำอะไรระหว่างทำกิจกรรมนั้นเมื่อใดก็ตามที่นักเรียนกำลังตัดสินใจว่าจะเลือกใช้วิธีไหนจะปรับวิธีการต่างๆอย่างไรหรือจะผสมผสานความรู้ที่มีอยู่แล้วจากประสบการณ์เดิมอย่างไรนั้นหมายความว่า เป็นวิธีการที่นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นนักคิดที่ดีมีคุณภาพอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถด้านเหตุผลของนักเรียน และพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นวิธีการหนึ่งที่จะเอื้ออำนวยให้นักเรียนมีความสามารถด้านเหตุผลคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพการให้นักเรียนเห็นชิ้นงานของตนเองเป็นสิ่งประดิษฐ์จากฝีมือของนักเรียนเป็นการประดิษฐ์สิ่งใดสิ่งหนึ่งเครื่องมือเครื่องใช้หรืออุปกรณ์เพื่อใช้สอยต่าง ๆ สิ่งประดิษฐ์อาจคิดขึ้นมาใหม่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นก็ได้ หรือสร้างแบบจำลองเพื่ออธิบายแนวคิดต่าง ๆ โดยประยุกต์ทฤษฎีหรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทำให้มีความหมายและสร้างความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจที่ดี ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถอย่างเต็มที่จากการได้เรียนรู้ตามความสนใจ และได้ศึกษาอย่างลุ่มลึกด้วยตนเอง โดยมีครูให้ความรู้ช่วยเหลือสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดมีทักษะในการให้เหตุผลอันจะนำไปสู่การแสดงความสามารถด้านเหตุผลในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป (บุรชัย ศิริมหาสาร, 2547, น. 65) การเรียนรู้แบบโครงงานถูกสร้างขึ้นจากความต้องการของนักเรียนที่ต้องการขยายแหล่งเรียนรู้ของตนให้กว้างขวางขึ้นจากข้อมูลที่มีอยู่ในตำราเล่มหนึ่งไปสู่การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันกว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ถือว่าเป็นการวิจัยในระดับนักเรียนซึ่งสามารถพัฒนาความคิดด้านเหตุผล และอาจทำให้เกิดเทคโนโลยีความเจริญก้าวหน้าในอนาคตได้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2552, น. 53)

จากแนวทางการศึกษาที่กำหนดให้การจัดการเรียนรู้นั้นต้องยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่านักเรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ,

2553 น. 3) จะต้องประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ และมีนวัตกรรมมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ซึ่งชุดกิจกรรมถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความสมบูรณ์ในตัวเองสามารถนำมาใช้ประกอบ ให้การจัดการเรียนรู้ได้ดีส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์จากทฤษฎีเทคนิคหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีลักษณะโดดเด่นแปลกใหม่เป็นการเฉพาะของแต่ละชุดกิจกรรม (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2543, น. 110) จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกถึงความสามารถด้านเหตุผลอย่างเต็มที่ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในรูปของกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการประเมินความสามารถด้านเหตุผลสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียน และ หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศรังสิต ปีการศึกษา 2559 จำนวน 453 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศรังสิต จำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งสภาพลักษณะของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่เลือก มีสภาพบริบทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและระดับความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ระดับเดียวกัน จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยได้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

2.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ชุด คือ

1.1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเจริญเติบโตของมนุษย์

1.1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

1.1.3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง แหล่งน้ำในท้องถิ่น

ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ โดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$)

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.93 มีค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.20 - 0.72 (p) เท่ากับ 0.34 - 0.66 และค่าความยากง่ายค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson มีค่าเท่ากับ 0.92

2.4. แบบวัดความสามารถด้านการให้เหตุผล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสมของแบบวัดความสามารถด้านเหตุผล โดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเท่ากับ 0.91 ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.20 - 0.72 และค่าความยากง่าย (p) เท่ากับ 0.42 - 0.70 ค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson มีค่าเท่ากับ 0.93

2.5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.93 ค่าความเที่ยงโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.82

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยไม่รวมเวลาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและ หลังเรียนการวัดความสามารถด้านเหตุผลและการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ขออนุญาตดำเนินการทดลองในโรงเรียนสาธิต
- 3.2 ชี้แจงนักเรียนแล้วดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดความสามารถด้านเหตุผลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง
- 3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3.4 ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดความสามารถด้านเหตุผลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3.5 ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้สถิติ E1/E2 โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ
- 4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการเรียนและภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)
- 4.3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการให้เหตุผล ก่อนการเรียนและภายหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)
- 4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 5.1.1 การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของ
 - 1) แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2) แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
 - 4) แบบวัดความสามารถด้านเหตุผล
 - 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ
- โดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2548, น. 150)
- 5.1.2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สูตร E_1 / E_2 (พิสนุ พองศรี, 2553, น. 316)
- 5.1.3 การหาค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และแบบวัดความสามารถด้านเหตุผลใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2548, น. 141)

5.1.4 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และแบบวัดความสามารถด้านเหตุผล โดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2548, น. 141)

5.1.5 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และแบบวัดความสามารถด้านเหตุผลโดยใช้สูตร KR – 20 ของ Kuder Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 85-86)

5.1.6 การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการให้เหตุผล ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112)

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.25/88.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์มีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์มีคะแนนทดสอบวัดความสามารถด้านการให้เหตุผล หลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.06

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศศรีสิตสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.25/88.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ ทั้ง 3 ชุด ได้ดำเนินการสร้างตามแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ได้รับการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในการทดลองพบว่าทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มศักยภาพ ฝึกการตัดสินใจในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งเป็นการส่งเสริมทักษะความสามารถด้านเหตุผล ทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งระวี สุขแย้ม (2551, น. 79) ได้พัฒนาชุดฝึกการทำโครงงานวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกการทำโครงงานวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพ 82.27/82.29 ตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ ตามหลักการและขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทดลองหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้ทำการทดสอบก่อนเรียน ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ซึ่งผลจากการทดสอบทั้งสองขั้นตอน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มด้วยวิธีการปฏิบัติจริง อันนำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แสวงหาข้อมูลและแนวทางในการแก้ปัญหานั้น ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเด่นศักดิ์ มั่นคง (2549, น. 90) ได้พัฒนาทักษะการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้ชุดกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโคกนาฝอย จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการให้เหตุผล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนความสามารถด้านการให้เหตุผลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างเป็นระบบ ตามหลักการและขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการทดลองหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้ทำการทดสอบก่อนเรียน ทำกิจกรรมระหว่างเรียน ซึ่งผลจากการทดสอบทั้งสองขั้นตอน ทำให้

นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์มาประกอบกับกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี จึงทำให้มีความสามารถด้านเหตุผลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ ศรีนัย (2549, น. 76-77) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 จังหวัดนครปฐม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการจัดทำโครงงานอยู่ในระดับดี

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาถึงหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของ Maslow (ประสาธ อิศรปริดา, 2541, น. 310-313 ; อ้างอิงมาจาก Maslow, 1970) กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's The Human Needs Theory) ไว้ว่าทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุดเมื่อได้รับความต้องการอย่างหนึ่งจะต้องการอีกอย่างหนึ่งและเฮิรซเบิร์กได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า The Motivation Higiene Theory ซึ่งกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัยคือปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงานซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงานการรับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงานปัจจัยค้ำจุน (Higiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

จากการวิจัย สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น ตรงตามความต้องการของนักเรียน ทั้งในด้านเนื้อหาการใช้สื่อประกอบไม่ว่าจะเป็นภาพ สี และขนาดตัวอักษร ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อ เพราะมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา มีใบงานให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตัวเอง และพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการฝึกให้นักเรียนได้แสดงความสามารถด้านเหตุผล รู้จักคิดรู้จักทำรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนด้วยความสนุกสนาน นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและได้แสดงออกตามความสามารถและความสนใจของตนเอง สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความคิดสร้างสรรค์นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นส่วนเพิ่มเติมเสริมเนื้อหา นอกเหนือจากในหนังสือเรียน และยังให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปได้ซึ่งสอดคล้องกับ ลักษณะงานความรับผิดชอบและความก้าวหน้าเมื่อปัจจัยเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดความไม่พอใจงานที่ทำถ้างานที่ทำมีการพัฒนาความก้าวหน้า ทำห่วยมีความรับผิดชอบประสบความสำเร็จ และมีการยกย่องแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้วพวกเขาจะพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่จะนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ ควรศึกษาวิธีการใช้ชุดกิจกรรมและวางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียน ควรทำความเข้าใจรายละเอียดของชุดกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนที่บอกให้นักเรียนดำเนินการเรียน หรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ มีคำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรม คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนานักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูผู้สอนควรเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เพียงพอแก่นักเรียน

1.3 ครูผู้สอนควรให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการคิด เช่น การตั้งคำถาม การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การสืบค้นข้อมูล การทดลอง การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้ที่ผ่านการคิดย่อมเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม เป็นการส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีเหตุผล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานสิ่งประดิษฐ์ เรื่อง ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรับเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบอื่นที่หลากหลายเช่น รูปแบบการจัดกิจกรรมฝึกการคิด ได้แก่ เนื้อหาสำหรับคิด ทำความเข้าใจเนื้อหาให้ดียิ่งขึ้น อาศัยเนื้อหาเป็นเครื่องมือในการคิดขั้นเรียนที่มีการคิด เป็นขั้นเรียนที่จัดให้นักเรียนทำกิจกรรมที่มีเป้าหมาย ฝึกการคิดอย่างต่อเนื่องขณะที่เรียนรู้ สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนล้วนส่งเสริม และเอื้อต่อการพัฒนาการคิดซึ่งนักเรียนจะได้รับการพัฒนาการคิดพร้อม ๆ กับการเรียนรู้

2.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการสอนอื่นที่หลากหลาย เช่น วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมาเลียนแบบชีวิตจริง แสดงเรื่องราว มาพัฒนาเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการคิดอย่างมีเหตุผล และการตัดสินใจ

.....

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เด่นศักดิ์ มั่นคง. (2549). การพัฒนาทักษะการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: เอส.อาร์. พรินติ้ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ ฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2545). แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ: บุ๊คพอยท์.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2548). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ: แฮสออฟเคอร์มีส์.
- พิสนุ พองศรี. (2553). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- รุ่งระวี สุขแย้ม. (2551). การพัฒนาชุดฝึกการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต. (2558). รายงานผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ปีการศึกษา 2558 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (เอกสารอัดสำเนา) นนทบุรี : โรงเรียนสารสาสน์วิเทศรังสิต.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ ฯ: ตาตาพับลิเคชั่น.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2552). 21 วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ ฯ: ภาพพิมพ์.
- เสาวนีย์ ศรีนุ้ย. (2549). ผลการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 จังหวัดนครปฐมที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Buril, Gail. (1998). Student reasoning and understanding. National Council of Teachers of Mathematics. NCTM.
- Maslow, Abraham Harold. (1970). Motivation and Personality. 2nd New York : Harper & Row.

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย
ขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา
The Administrative of Early Child Development
in Subdistrict Administrative Organization
Prathai District Nakhon Ratchasima Province

4

วริย์นันท์ สิริกรกาญจนา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ในขอบข่ายการบริหารงาน 5 ด้าน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการผู้บริหารการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 8 แห่ง แห่งละ 10 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการ ด้านการบริหารงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับ $\bar{X}=3.69$, S.D. =0.78, ด้านหลักสูตรและแผนการสอน $\bar{X}=3.67$, S.D. =0.76, ด้านสื่อการสอน $\bar{X}=3.78$, S.D. =0.74, ด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย $\bar{X}=3.73$, S.D. =0.82 และด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย $\bar{X}=3.78$, S.D. =0.74

คำสำคัญ : การบริหารงาน, ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย

¹ ผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัชรพล กรุงเทพมหานคร

Abstract

The purposes of this research were to the development of The Administrative of Early Child Development in Subdistrict Administrative Organization Prathai District Nakhon Ratchasima Province. Covered administration of 5 samples. Used in this study consisted of Chief Executive of the parish. Deputy Chief Executive of the District Secretary to the Chief Executive of the District Childcare Teachers Board and executive education. Tambon Administration Organization, a child development center 8 of 10 randomly Simple (Simple Random Sampling) 80 was used in this study were a questionnaire scale, the 5-level data analysis averages. And standard deviation results showed that the administration of academic level = 3.69, SD = 0.78, curriculum and lesson plans = 3.67, SD = 0.76, the medium of instruction = 3.78, SD = 0.74, developmental. all 4 early = 3.73, SD = 0.82, and the rate of early childhood development = 3.78, SD = 0.74.

Keywords : Administrative, Early Child Development

บทนำ

คุณภาพของเยาวชน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เช่นทางการศึกษา ทางเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และการปกครอง เพราะคุณภาพของคนในชาติย่อมหมายถึงกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพประชากรของชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และจะต้องเริ่มกระทำตั้งแต่วัยแรกเริ่มของชีวิต คือ ตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งอายุประมาณ 6 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิต มีอิทธิพลมากต่อการเสริมสร้างรากฐานความพร้อมสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป หรืออาจขัดขวางการพัฒนาของเด็กทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับ และเนื่องจากเด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ เพราะสมองของเด็กในช่วงตั้งแต่ปฏิสนธิเป็นอวัยวะหนึ่งซึ่งเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วภายใน 4 ปี เด็กจะมีการพัฒนาการทางสมองจนเกือบถึง 60 % เมื่อสมองเป็นอวัยวะที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมากจึงต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งไม่เพียงแต่อาหารที่จะเป็นพลังงาน เป็นโครงสร้างเท่านั้น หากยังต้องอาศัยปัจจัยที่สร้างประสบการณ์จากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งที่เห็นได้ยิน ได้ชิม ได้ดมกลิ่น สัมผัสด้วยร่างกายและความรู้สึกที่จะไปกระตุ้น ควบคุมทิศทางการเจริญเติบโต และการทำงานของระบบประสาท โดยเฉพาะในช่วงแรกจนถึงประมาณ 6 ปี จึงถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญที่สุด (กรมการปกครอง, 2554) ซึ่งหากไม่ปลูกฝังสิ่งที่ดีงาม หรือส่งเสริมการพัฒนาเด็กในช่วงนี้แล้ว ก็นับว่าพลาดโอกาสสำคัญในชีวิต เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีความหมายต่ออนาคตของประเทศชาติเป็นอย่างมาก บุคคลใน

ประเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู การศึกษา ตลอดจนการแนะนำ ซึ่งแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมตั้งแต่เด็กให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้เจริญงอกงามในด้านการคิดมากกว่าการจำ ให้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อที่จะได้เข้าศึกษา และรับรู้ด้านวิชาการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยพื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ หากได้รับการปลูกฝังด้วยการอบรมเลี้ยงดูอย่างเหมาะสมก็ย่อมจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติได้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2549)

การเลี้ยงดูสำหรับเด็กวัยนี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะประสบการณ์ที่เด็กจะได้รับเป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ดีสำหรับช่วงอายุต่อไป และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาเด็กตามมาตรา 30 ได้กล่าวถึงความเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันโดยไม่มี ความแตกต่างทางด้านอายุ เด็กจึงมีฐานะเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม ในมาตรา 53 เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรง การปฏิบัติ อันไม่เป็นธรรม และไม่มีผู้ดูแล เด็กมีสิทธิที่ได้รับการเลี้ยงดู และศึกษาอบรมจากรัฐ มาตรา 80 รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก ตามมาตรา 6 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดให้เด็กปฐมวัยอายุ 0 – 5 ปี ทุกคนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้าน ก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและการเตรียมความพร้อมของ เด็กปฐมวัยในรูปแบบที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้แก่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวเป็นพ่อ แม่ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการพัฒนารากฐานพัฒนาการของทุกชีวิตอย่างเหมาะสม (ฉิมพนต์ ปัทมเสวี, 2558)

หลังจากการปฏิรูปการศึกษาและมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประกาศใช้ทำให้เกิดการตื่นตัวและการปรับเปลี่ยนทางด้านการศึกษาในทุกระดับ ทางด้านการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้มีการปรับเปลี่ยนหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดูแลและจัดการ การศึกษา โดยกฎหมายได้บัญญัติให้จัดการศึกษาเป็นหน้าที่ประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การพัฒนาคุณภาพของประชากรที่จะมาพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพและเจริญก้าวหน้าได้นั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อที่เด็กจะได้เจริญเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ภาครัฐจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กและได้กำหนดแนวนโยบายในการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ปัจจุบันหน่วยงาน ที่รับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง และที่ จัดตั้งขึ้นเองโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2557)

การศึกษาปฐมวัยนับเป็นการศึกษาขั้นต้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน แม้ว่าการศึกษาปฐมวัยจะไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ แต่ถือว่าการศึกษาระดับหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อสังคม ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาก่อนวัย โดยระบุว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาอิสระขึ้นอยู่กับการต้องการของสังคมและชุมชน การจัดการศึกษาก่อนวัย ผู้จัดต้องมีความรู้และความเข้าใจต่อหลักในการจัดการการศึกษาระดับนี้อย่างแท้จริง เพราะเหตุที่เด็กปฐมวัยอยู่ในวัยแห่งการพัฒนาความเจริญเติบโตทุกด้านเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดต่อการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ปรีศณี เจริญใจ, 2551)

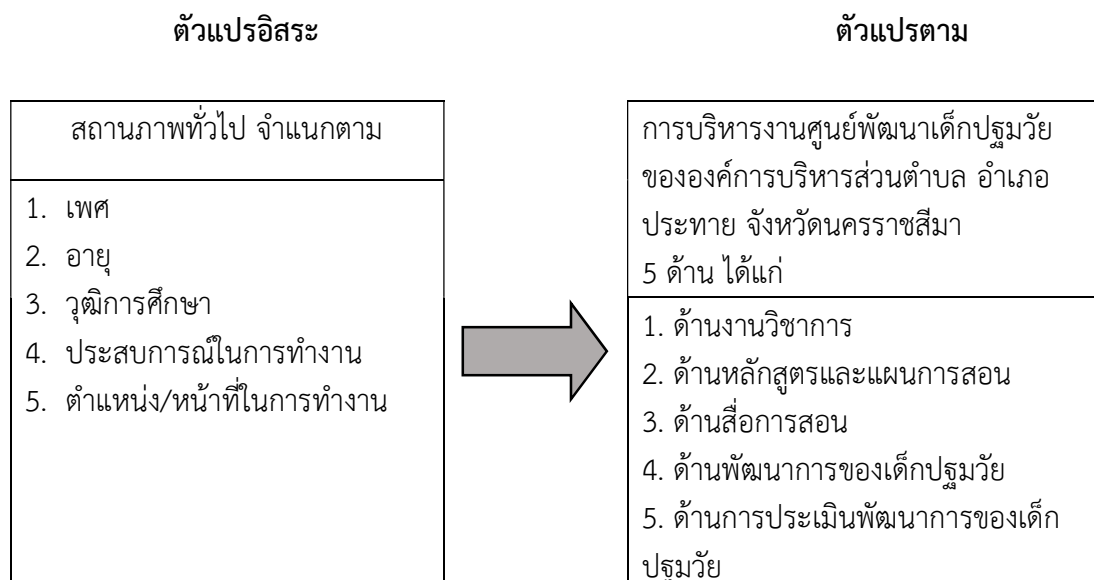
ผู้วิจัยมีความสนใจงานของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมาและต้องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ว่ามีการบริหารลักษณะอย่างไร และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา มุ่งศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านงานวิชาการ
- 1.2 ด้านหลักสูตรและแผนการสอน
- 1.3 ด้านสื่อการสอน
- 1.4 ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- 1.5 ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการผู้บริหารการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการผู้บริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 8 แห่ง แห่งละ 10 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายรวมทั้งหมด จำนวน 80 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพ จำแนกเป็น

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 อายุ
- 3.1.3 วุฒิการศึกษา
- 3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 3.1.5 ตำแหน่ง/หน้าที่ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา มุ่งศึกษาการบริหารงาน 5 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านงานวิชาการ
- 3.2.2 ด้านหลักสูตรและแผนการสอน
- 3.2.3 ด้านสื่อการสอน
- 3.2.4 ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- 3.2.5 ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขอบเขตของการศึกษา โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงาน ในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ใช้เกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ คือ การปฏิบัติมากที่สุด การปฏิบัติมาก การปฏิบัติปานกลาง การปฏิบัติน้อย และการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาความถี่ ประกอบความเรียง

2. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ตามแนวคิด ขอบข่ายทฤษฎีต่าง ๆ และกรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า เพื่อมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ และน่านิยมเชิงปฏิบัติการ มาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2.4 พัฒนาแบบสอบถาม ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 นำร่างแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และหาความเชื่อมั่น นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม นำไปจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.1 นำหนังสือ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล และผู้ดูแลเด็ก

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้วยตนเอง

3.3 ติดตามขอรับแบบสอบถามคืนจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัด นครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	จำนวน (n=80)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1) ชาย	35	43.75
	2) หญิง	45	56.25
2	อายุ		
	1) ต่ำกว่า 21 ปี	5	6.25
	2) 21-30 ปี	20	25.00
	3) 31-40 ปี	25	31.25
	4) 41-50 ปี	20	25.00
	5) 50 ปีขึ้นไป	10	12.50
3	วุฒิทางการศึกษา		
	1) ม.6	9	11.25
	2) ปวช./ปวส.	10	12.50
	3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	19	23.75
	4) ปริญญาตรี	31	38.75
	5) ปริญญาโท	11	13.75
4	ประสบการณ์ทำงาน		
	1) น้อยกว่า 1 ปี	8	10.00
	2) 1-2 ปี	14	17.50
	3) 3-5 ปี	28	35.00
	4) มากกว่า 5 ปี	30	37.50
5	ตำแหน่ง/หน้าที่ในการทำงาน		
	1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	7	8.75
	2) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	14	17.50
	3) เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบล	7	8.75
	4) คณะกรรมการบริหาร	27	33.75
	5) ผู้ดูแลเด็ก	25	31.25
	รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 80 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และเป็นเพศชาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาอายุ 41-50 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25 วุฒิต่างการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 38.75 รองลงมา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 23.75 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา 3-5 ปีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ผู้ดูแลเด็กจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาคณะกรรมการบริหาร จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงาน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประเทาย จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านหลักสูตรและแผนการสอน
- 2.3 ด้านสื่อการสอน
- 2.4 ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
- 2.5 ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประเทาย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

ด้านที่	สภาพการบริหาร	ระดับการปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านงานวิชาการ	3.69	0.78	มาก
2	ด้านหลักสูตรและแผนการสอน	3.67	0.76	มาก
3	ด้านสื่อการสอน	3.78	0.74	มาก
4	ด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย	3.73	0.82	มาก
5	ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.78	0.74	มาก
รวม		3.73	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.2 โดยภาพรวม พบว่า สภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประเทาย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.76) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การบริหารงานด้านสื่อการสอนและด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีระดับการปฏิบัติมากที่สุดเท่ากันมีค่าเฉลี่ย 3.78 ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ค่าเฉลี่ย 3.73 ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.82) ด้านวิชาการค่าเฉลี่ย 3.69 ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.78) และมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ด้านหลักสูตรและแผนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.67 ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านงานวิชาการ

ข้อ	ด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนที่สอดคล้องกับเด็กแต่ละช่วงวัย	3.55	0.72	มาก
2	ความรู้ทางด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.60	0.80	มาก
3	การจัดประสบการณ์เล่น และการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ	3.62	0.78	มาก
4	การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับคุณธรรม	3.78	0.76	มาก
5	ความรู้เกี่ยวกับสื่อสิ่งประดิษฐ์และสื่อการสอนของเด็กปฐมวัย	3.72	0.77	มาก
6	ความรู้เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.74	0.80	มาก
7	ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและโภชนาการของเด็กปฐมวัย	3.73	0.77	มาก
8	ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและเสียงดนตรีได้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย	3.76	0.81	มาก
รวม		3.69	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยภาพรวม ด้านวิชาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายละเอียด จากมากไปหาน้อย พบว่า มีการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับคุณธรรม มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและเสียงดนตรีได้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.81) และมีการปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนที่สอดคล้องกับเด็กแต่ละช่วงวัย ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านหลักสูตรและแผนการสอน

ข้อ	หลักสูตรและแผนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9	ด้านหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	3.36	0.74	มาก
10	ด้านหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	3.40	0.75	มาก

11	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้สอดคล้องกับ เรื่องที่จะสอน	3.75	0.68	มาก
12	ด้านการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	3.75	0.68	มาก
13	ด้านการคำนึงถึงสภาพฤดูกาลของท้องถิ่น	3.70	0.73	มาก
14	ด้านการคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย	3.91	0.74	มาก
15	ด้านการจัดเนื้อหาที่มีความแปลกใหม่ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบัน	3.82	0.81	มาก
รวม		3.67	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โดยภาพรวม สภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านหลักสูตรและแผนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.76) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ การจัดเนื้อหาที่มีความแปลกใหม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.81) และมีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2546 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านสื่อการสอน

ข้อ	สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
16	การจัดทำสื่อร่วมกันระหว่างเด็กกับครู	3.77	0.72	มาก
17	การให้ผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนในการใช้สื่อ และเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดขึ้น	3.68	0.77	มาก
18	การจัดซื้อสื่อโดยองค์การบริหารส่วนตำบล	3.71	0.75	มาก
19	การจัดสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ ในการสอนเด็กปฐมวัย	3.79	0.72	มาก
20	การใช้สื่อในการเรียนการสอนเป็นประจำ	3.78	0.75	มาก
21	การนำสื่อจริงจากธรรมชาติมาใช้ในการสอนเด็ก ปฐมวัย	3.76	0.73	มาก
22	สื่อสามารถพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยให้ ดีขึ้น	4.02	0.73	มากที่สุด
รวม		3.78	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.5 โดยภาพรวม พบว่า สภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านสื่อการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.74) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สื่อสามารถพัฒนาต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.73) มากที่สุด รองลงมา คือ การจัดสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ในการสอนเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.72) ส่วนที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุนในการใช้สื่อและเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดขึ้น ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ข้อ	พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
23	การวิ่งและการก้าวกระโดด	3.89	0.78	มาก
24	การฝึกปะและการปั้นดินน้ำมัน	3.70	0.81	มาก
25	การโยนและการรับลูกบอล	3.65	0.84	มาก
26	การวาดภาพและประดิษฐ์งานสร้างสรรค์	3.63	0.78	มาก
27	การร้องเพลงและเครื่องเล่นดนตรีง่ายๆ	3.72	0.80	มาก
28	การเล่นบทบาทสมมติ	3.77	0.72	มาก
29	การท่องคำกลอนและคำคล้องจอง	3.71	0.78	มาก
30	การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	4.02	0.81	มากที่สุด
31	การเป็นผู้ฟังที่ดี	3.44	0.84	ปานกลาง
รวม		3.73	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยภาพรวม สภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.82) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.81) มากที่สุด รองลงมา คือ การวิ่งและการก้าวกระโดด ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.78) อยู่ในระดับมาก และกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การเป็นผู้ฟังที่ดี ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ข้อ	การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
32	การสังเกต พฤติกรรมของเด็กปฐมวัย	3.80	0.64	มาก
33	การบันทึก พฤติกรรมของเด็กปฐมวัย	3.81	0.65	มาก
34	การสัมภาษณ์ เด็กเป็นรายบุคคล	3.73	0.69	มาก
35	การตรวจผลงาน ความเปลี่ยนแปลงของเด็กปฐมวัย	3.81	0.65	มาก
36	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้ครบทุกด้าน	3.69	0.67	มาก
37	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ	3.83	0.64	มาก
38	การประเมินตามสภาพที่แท้จริง/การสะสมผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล	3.78	0.65	มาก
39	การใช้แบบบันทึกพฤติกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการประเมินพัฒนาการ	3.79	0.64	มาก
40	การใช้แบบบันทึกพฤติกรรมที่ท่านสร้างขึ้นในการประเมินพัฒนาการ	3.76	0.61	มาก
รวม		3.78	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยภาพรวม การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.67) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ การบันทึก พฤติกรรมของเด็กปฐมวัย และการตรวจผลงานความเปลี่ยนแปลงของเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.65) และวิธีการที่ใช้ในการประเมินน้อยที่สุด คือ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้ครบทุกด้าน ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด และแนวทางการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การวิเคราะห์การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการผู้บริหารการศึกษา จำนวน 80 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านวิชาการ

ควรมีการจัดอบรมโดยให้ความรู้บุคลากรให้มากขึ้น ในด้านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม อย่างน้อยควรมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย

2. ด้านหลักสูตรและแผนการสอน

ควรจัดให้มีการอบรมด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับปฐมวัย สอดคล้องกับหลักสูตร และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในศูนย์ ฯ อื่น หรือสถานศึกษาที่บริหารงานประสบความสำเร็จ

3. ด้านสื่อการสอน

ควรจัดให้มีการอบรมการผลิตสื่อ การใช้สื่อ ตลอดจนประโยชน์ของสื่อโดยเฉพาะสื่อด้านคอมพิวเตอร์ หน่วยงานระดับสูงควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อ

4. ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ควรจัดให้มีการอบรมกิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับการอบรมทุกคนตามศักยภาพ มีผู้ทรงคุณวุฒิช่วยเหลือ แนะนำ นิเทศ ติดตาม และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม

5. ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนะแนวทางว่า ควรมีผู้รู้ติดตามการประเมินพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ด้านงานวิชาการ พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับคุณธรรม เน้นคุณธรรมในการบริหารงาน ส่วนการมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนที่สอดคล้องกับเด็กแต่ละช่วงวัย ยังมีระดับการปฏิบัติน้อย ซึ่งสอดคล้องกับชนพล ดอนชวนชม (2552) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลคลองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการจัดทำโครงการเสนอของบประมาณในช่วงที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแขก มีการจัดทำแผนพัฒนาสามปีหรือจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี การดำเนินกิจกรรมหรือ การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแขก ควรมีการแจ้งให้ฝ่ายต่าง ๆ รวมถึงประชาชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในกิจกรรมนั้น ด้านการบริหารบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีการสำรวจความต้องการ ของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำความต้องการมากำหนดในการวางแผน กำหนดปริมาณงานให้เหมาะสมกับอัตรากำลังที่มีอยู่

2. ด้านหลักสูตรและแผนการสอน พบว่า การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบและโดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย มีการจัดเนื้อหาที่มีความแปลกใหม่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันเหมาะสม เน้นเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ ส่วนด้านหลักสูตรก่อนประถมศึกษาพุทธศักราช 2540 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ยังมีระดับการปฏิบัติน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของฉิมมนต์ ปัทมเสวี (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำลูกเกด จังหวัดปทุมธานี ในการจัดการศึกษาพบว่าในปี 2558 มีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และพร้อมที่จะสนับสนุนการศึกษาระดับก่อนประถมและระดับประถมศึกษาและเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าปัญหางานวิชาการ แผนหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดการจัดประสบการณ์ทางด้านการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ส่วนงานสื่อการสอนและด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับน้อยเพราะว่าบุคลากรที่เป็นผู้ดูแลเด็กมีการอบรมพัฒนาดตนเองอยู่เสมอ และมีการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อม

3. ด้านสื่อการสอน พบว่าการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบและโดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คำนึงถึงสื่อที่สามารถพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้นซึ่งครูอาจมีทักษะ และความรู้ไม่มากนักในการผลิตสื่อ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กปฐมวัยจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้อุปกรณ์และสื่อการเรียนประกอบ สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2549) ที่กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญกับเด็กมากเพราะสื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ดีจากการใช้สัมผัสทั้ง 5 การได้สัมผัสสร้างให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ส่วนด้านการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการใช้สื่อและเข้าร่วมกิจกรรมที่ศูนย์จัดขึ้น ยังมีระดับการปฏิบัติน้อย

4. ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่าสภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ดำเนินการบริหารงานอยู่ในระดับมาก การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครบทั้ง 4 ด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผู้บริหาร และบุคลากร มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยเยาว์ ส่วนด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี เด็กยังขาดสมาธิในการอดทนรอ หรือเป็นผู้ฟังที่ดี ยังมีระดับการปฏิบัติน้อย

5. ด้านการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่าสภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่ดำเนินการบริหารงานอยู่ในระดับมาก การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้ครบทุกด้าน ยังมีระดับการปฏิบัติน้อย เนื่องจากบุคลากรขาดประสบการณ์ วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่ได้

จบการศึกษาสาขาการสอนระดับปฐมวัยโดยตรง การประเมินพัฒนาการได้ไม่ครอบคลุมสอดคล้องกับงานวิจัยของบลลังก์ จันทบูรณ์ (2555) พบว่า ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนหรือผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ขาดความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ และความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กให้ครบทุกด้าน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านหลักสูตรและแผนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ตลอดจน การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการอบรมบุคลากรควรดำเนินการทั้งแบบอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.2 จัดให้มีการศึกษาดูงานในองค์กรอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาตนเอง จนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานให้สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษา การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความสำคัญต่อการอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดเป้าหมาย แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

.....

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2554). **แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2559)**. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์อาสาธาธิราชดินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2557). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ ฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- _____. (2557). **ข้อมูลสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานเลขาธิการกรม กระทรวงมหาดไทย.
- _____. (2555). **คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักการบริหารการศึกษาส่วนท้องถิ่น. กระทรวงมหาดไทย.
- _____. (2554). **การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน**. กรุงเทพฯ ฯ: อรุณการพิมพ์.
- _____. (2552). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ ฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2549). รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์.
- ณิชนนธ์ ปัทมเสวี. (2548). สภาพและการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ธนพล ดอนชวนชม. (2552). สภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บัลลังก์ จันทบูรณ์ . (2555). การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช.
- ปรีศนี เจริญใจ. (2551). การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศึกษาวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบ
ด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชัน เทค
เพื่อการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม
Study of Resin Material 3D Printing form Envision Tec
Technology for Manufacturing in Jewelry Industrys

5

ศันสนีย์ อัจฉนาผาย¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่อง เอนวิชัน เทค เพื่อการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม และทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องเอนวิชัน เทค เพื่อการผลิต ตัวเรือนเครื่องประดับ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตตัวเรือน ต้นแบบเครื่องประดับและด้านการผลิตต้นแบบเครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ นำข้อมูลที่ได้มาใช้ใน ขั้นตอนที่ 2 คือ ทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์ เครื่องประดับ โดยการขึ้นต้นแบบเครื่องประดับประเภทแหวนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 แบบ และพิมพ์ต้นแบบเครื่องประดับด้วยวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเครื่องเอนวิชัน เทค จำนวน 9 ชิ้น นำต้นแบบที่ได้ไปทำการทดสอบจากแหล่งผลิต 3 แหล่ง แหล่งละ 3 ต้นแบบ ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับ 3 วิธี คือ ทดสอบโดยการนำเรซินต้นแบบไปอัดบล็อก แม่พิมพ์ยาง ทดสอบโดยการนำเรซินต้นแบบไปทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน และ ทดสอบโดยการ นำเรซินต้นแบบไปหล่อแม่พิมพ์โลหะ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า จากการทดสอบต้นแบบเครื่องประดับด้วยวัสดุเรซินชนิด Wic 100 1) ในการนำไปอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางจาก 2 แหล่ง ได้บล็อกแม่พิมพ์ยางที่สมบูรณ์ แต่แหล่งที่ 3 มี ปัญหายางไม่สมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากเรซินต้นแบบแต่กระหว่างการกดอัดบล็อกยาง 2) การทำบล็อก แม่พิมพ์ซิลิโคน มีความสมบูรณ์จากทั้ง 3 แหล่ง แต่มีราคาต้นทุนการผลิตสูงที่สุด และ 3) จากการ นำเรซินไปหล่อโลหะนั้น ชิ้นงานที่ได้จากทั้ง 3 แหล่ง ยังไม่สมบูรณ์ทั้งหมด โดยมีการเกิดรูพรุนของ ชิ้นงานบางจุด ผิวของงานไม่เรียบ

คำสำคัญ : วัสดุเรซิน, เทคโนโลยีการผลิต, เครื่องเอนวิชัน เทค, ตัวเรือนเครื่องประดับ

¹ อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Abstract

The research is to study on resin materials for making prototype jewelry using Envision Tec Technology in jewelry production and Wic 100 resin material testing in the mold process. This research divided into processes. Step 1 It starts with collecting data of resin materials from journals, textbook, and specialists who work in making prototype jewelry and 3D CAD/CAM design. Step 2 Wic 100 resin material testing in the mold process. Then, one pattern ring with computer 3D programs and printed 3D by Envision TEC of nine resin Wic 100. Each three pieces have been send to three different sources. Each source, resin was casted from three different process including rubber molding, silicone molding, and direct silver casting. The results found that, 1) resin Wic 100 from two sources give excellent rubber molds in shape and form while another source was incomplete mold. It can be suggested that the resin was broken during compression mold process. 2) The silicone molds from all sources were complete. However, this process is highly cost. 3) While direct casting gives all imperfect products, they showed porosity in some parts combine with rough surface.

Keywords : Resin Material, Envision Tec Technology, Manufacturing, Jewelry Industry

บทนำ

ปัจจุบันอัญมณีและเครื่องประดับเป็นสินค้าส่งออกหลักของไทยประเภทหนึ่ง มีมูลค่าการส่งออกสูงอยู่ในอันดับที่ 3 จัดว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทย สร้างรายได้เข้าประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมนับแสนล้านบาทต่อปี คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 6 ของการส่งออกโดยรวมของไทย (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2554, น.1)

การผลิตเครื่องประดับส่วนใหญ่มักอาศัยแรงงานคนเป็นหลัก แต่ปัจจุบันด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการออกแบบและผลิตเครื่องประดับ โดยเฉพาะในขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับ ซึ่งเป็นการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยเขียนแบบแทนการเขียนแบบด้วยมือ หรือที่นิยมเรียกกันว่า Computer Aided Design : CAD เนื่องจากการใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบเครื่องประดับมีจุดเด่นหลายประการ เช่น ความถูกต้อง แม่นยำ และสามารถผลิตได้จริง สามารถสร้างภาพในมุมมอง 3 มิติ ทำให้นักออกแบบสามารถมองเห็นภาพที่ชัดเจน รวดเร็ว สามารถลดขั้นตอนการผลิตชิ้นงาน ซึ่งรวมขั้นตอนการออกแบบและการถอดแบบชิ้นงานที่ต้องใช้ช่างเข้าด้วยกัน หลังจากการออกแบบเสร็จแล้ว นักออกแบบสามารถส่งงานออกแบบจากคอมพิวเตอร์ไปยังเครื่องผลิตต้นแบบอัตโนมัติ (Computer Aided Manufacturing : CAM) เพื่อผลิตชิ้นงานได้ทันที (สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ องค์การมหาชน, ม.ป.ป., น. 2)

เครื่องพิมพ์ 3 มิติ คือ นวัตกรรมการพิมพ์ที่ออกแบบด้วยคอมพิวเตอร์ ถูกผลิตออกมาได้อย่างสมจริงมีรูปลักษณ์ สามารถจับต้องได้ รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ได้ หลักการทำงานของเครื่องพิมพ์ 3 มิติ ส่วนใหญ่จะเหมือนกันคือ พิมพ์แต่ละชั้นในแนวระนาบกับพื้นโลกแบบแกน XY หรือแนวตัดขวาง (Cross Section) ก่อน หลังจากนั้นเครื่องพิมพ์จะเลื่อนฐานไปพิมพ์ในชั้นถัดไปทีละชั้นไปเรื่อยๆ จนออกมาเป็นรูปร่าง 3 มิติ ซึ่งแบ่งกระบวนการในการพิมพ์และวัสดุที่ใช้ คือ ระบบฉีดเส้นพลาสติก (FDM หรือ FFF) ระบบถาดเรซิน (SLA หรือ DLP) ระบบผงยิปซัม (Powder 3D Printer) และระบบหลอมผงพลาสติก ผงโลหะ เซรามิก (SLS) ซึ่งในอุตสาหกรรมเครื่องประดับใช้การพิมพ์ระบบถาดเรซิน เนื่องจากการสร้างชิ้นงานขนาดเล็กและมีความละเอียดสูง ในระบบถาดเรซินยังแบ่งการทำงานเป็นแบบระบบ SLA (Stereo Lithography) และ DLP (Digital Light Processing) ต่างกันที่ต้นกำเนิดของแสง และความเร็วในการทำชิ้นงาน โดยระบบ SLA ใช้แหล่งกำเนิดแสงด้วยแสงเลเซอร์ โดยเครื่องจะทำการยิงเลเซอร์ไปที่เรซินและวาดเส้นเลเซอร์ไปเรื่อย ๆ ระบบ DLP (Direct Light Process) จะใช้โปรเจกเตอร์ฉายภาพไปที่ถาดเรซิน ซึ่งภาพนั้นจะฉายไปทั้งเลเยอร์บนถาดเรซินทำให้ใช้เวลาพิมพ์ได้น้อยกว่าเพราะไม่ต้องวาดทีละเส้น (ทาลู เอ็นจิเนียริง โซลูชันส์, 2559) และในปัจจุบันเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชั่น เทค เป็นผู้ผลิตเครื่องมือการผลิตต้นแบบเครื่องประดับที่ได้รับความนิยมในวงการอุตสาหกรรมเครื่องประดับในวงกว้าง ด้วยคุณสมบัติที่มีการพรี้นต์ (print) ด้วยระบบ DLP ที่มีความแม่นยำ รวดเร็ว มีความละเอียดในการผลิตสูง เหมาะสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องประดับ และกำลังได้รับความนิยมในวงการอุตสาหกรรมเครื่องประดับอย่างแพร่หลาย ใช้วัสดุเรซินได้หลากหลายชนิดตามลักษณะการใช้งานสามารถเลือกวัสดุที่สามารถนำไปสู่กระบวนการหล่อตัวเรือนเครื่องประดับได้เลย ข้อดีของการใช้เทคโนโลยีนี้มาใช้งานเครื่องประดับ คือ ลดเวลาในการทำแม่พิมพ์ ได้แม่พิมพ์ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ในการนำไปผลิตเครื่องประดับในขั้นตอนต่อไป และจากการใช้เครื่องมือการผลิตดังกล่าว ที่สามารถใช้วัสดุเรซินได้หลายชนิด เช่น เรซินชนิด RC SERIES หรือเรียกอีกอย่างว่าเรซินเนื้อเซรามิก ที่มีความแข็งแรง มีความละเอียดสูงมาก ชิ้นส่วนที่ทำจากวัสดุเหล่านี้ทนต่ออุณหภูมิสูงและเหมาะสำหรับการขึ้นรูปซิลิโคน เรซินชนิด Wic 100 ที่มีคุณสมบัติที่สามารถนำไปหล่อตัวเรือนโลหะได้ เนื่องจากเรซินชนิดนี้มีส่วนผสมของพลาสติกและขี้ผึ้ง และเป็นวัสดุเรซินที่มีความนิยมนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย เป็นต้น เรซินแต่ละชนิดมีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ในกระบวนการผลิต ทำให้เกิดปัญหาทางด้านเทคนิค วิธีการ และการนำวัสดุเรซินนี้ไปใช้ในกระบวนการการผลิตต่อไป (Envisontec, 2558)

การผลิตต้นแบบเครื่องประดับถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับเท่านั้น ซึ่งกระบวนการผลิตเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรมยังมีขั้นตอนอีกหลายขั้นตอน เพื่อให้ได้ชิ้นงานเครื่องประดับสำหรับการขายในจำนวนที่มากกว่า 1 ชิ้น โดยหลังจากได้ต้นแบบเครื่องประดับแล้ว จะมีการนำต้นแบบนั้นไปทำเป็นแม่พิมพ์ต้นแบบ ในการทำแม่พิมพ์นั้นส่วนใหญ่แล้วจะใช้วิธีการอัดบล็อกแม่พิมพ์ด้วยยาง ซึ่งเหมาะกับการอัดวัสดุที่มีความแข็งอย่างเช่นโลหะ เนื่องจากการอัดบล็อกยางต้องใช้ความร้อนและแรงกด ซึ่งการนำเทคโนโลยีการผลิตมาใช้นั้นวัสดุที่ได้จึงไม่ค่อยเหมาะสมที่จะใช้การหล่อแม่พิมพ์ยาง เช่น วัสดุเรซิน หากมีชิ้นงานที่เล็กบางมาก ก็จะมีปัญหาเปราะ แตกง่าย ผู้ผลิตจึงได้มีการนำเอาซิลิโคนเหลวมาใช้ในการหล่อแม่พิมพ์อีกวิธีหนึ่ง แต่การหล่อซิลิโคนจะมีต้นทุนในการผลิตมากกว่าการหล่อแม่พิมพ์ยาง

ค่อนข้างมาก นอกจากนี้ยังมีวัสดุเรซินบางชนิดที่มีคุณสมบัติที่สามารถนำไปใช้หล่อเป็นโลหะได้เลย
ดังเช่น วัสดุ Wic 100 ที่กล่าวมาข้างต้นก็สามารถจะใช้โลหะที่ได้ไปอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางได้ หลังจาก
ได้บล็อกแม่พิมพ์แล้วจะนำบล็อกที่ได้ไปฉีดเทียนขี้ผึ้งตามจำนวนที่ต้องการ และนำเทียนขี้ผึ้งเหล่านั้น
ไปใช้ในการหล่อโลหะ ชัด แต่ง ผัง ชุบ จนได้เป็นชิ้นงานสำเร็จ

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น จึงเป็นเหตุผลให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาวัสดุเรซิน
ชนิด Wic 100 ที่ได้รับความนิยมในการนำไปใช้ผลิตต้นแบบเครื่องประดับ จากเทคโนโลยีการผลิต
ต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชัน เทค รวบรวมข้อจำกัด เทคนิค วิธีการ และการแก้ปัญหาที่
เกิดขึ้นจากวัสดุเรซิน สามารถนำไปต่อยอดและพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องประดับได้ต่อไปใน
อนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ
เอนวิชัน เทค เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับ
2. ทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ
เอนวิชัน เทค ในการนำไปใช้ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วย
เครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชัน เทค เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับ มีวิธีดำเนินการ
ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาทั้งภาคเอกสารและภาคสนาม
2. เก็บรวบรวมข้อมูลการด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยแบ่งเป็นการสัมภาษณ์
เป็น 2 ส่วน คือ

2.1 แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับที่
เหมาะสมกับการผลิตด้วยคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ 3 มิติ และวัสดุเรซิน ซึ่งกำหนดกลุ่มประชากร
เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการ
ผลิตตัวเรือนเครื่องประดับที่มีประสบการณ์มานานกว่า 10 ปี จำนวน 3 ท่าน

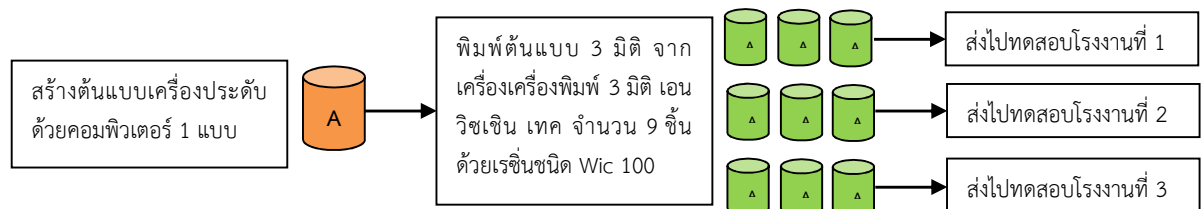
2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะรูปแบบตัวเรือนที่จะนำมาผลิต
เครื่องประดับที่เหมาะสมกับการทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบ
ด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชัน เทค ซึ่งกลุ่มประชากรคือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตต้นแบบ
เครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต
ต้นแบบเครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ ที่มีประสบการณ์มานานกว่า 10 ปี จำนวน
3 ท่าน

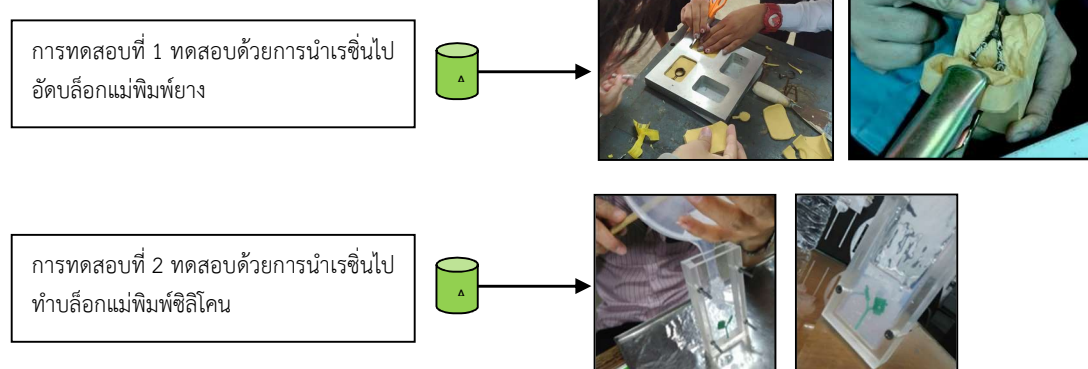
ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 จากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทค ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. สร้างต้นแบบเครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ โดยกำหนดต้นแบบ 1 แบบ จำนวน 9 ชิ้น
2. ผลิตต้นแบบจากเครื่องเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทค จำนวน 9 ชิ้น ด้วยเรซินชนิด Wic 100
3. เมื่อได้ต้นแบบเครื่องประดับจำนวน 9 ชิ้น จะนำไปแบ่งกลุ่มการทดสอบออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ทดสอบโดยกระบวนการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง, ทดสอบโดยกระบวนการทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน และทดสอบโดยการนำวัสดุเรซินไปหล่อเป็นโลหะแม่พิมพ์เงิน
4. ในการทดสอบผู้วิจัยได้จัดต้นแบบเรซินจำนวน 3 ชิ้น ส่งไปยังโรงงานผู้ผลิตเครื่องประดับ จำนวน 3 แหล่งผลิต ซึ่งแต่ละโรงงานจะทำการทดสอบด้วยวิธีเดียวกัน คือ เรซินชิ้นที่ 1 นำไปอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง เรซินชิ้นที่ 2 นำไปทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน และเรซินชิ้นที่ 3 นำไปหล่อเป็นโลหะเงิน
5. ในการทดสอบโดยกระบวนการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางและกระบวนการทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน จะมีการนำบล็อกแม่พิมพ์ที่ได้ไปใช้ในการฉีดเทียนขี้ผึ้ง บล็อกละ 5 ชิ้น เพื่อวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของชิ้นงาน
6. ในการทดสอบการนำวัสดุเรซิน ไปหล่อเป็นโลหะแม่พิมพ์เงิน จะวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของชิ้นงานโลหะที่ได้ด้วยการประเมินจากตัวเรือนโลหะที่ได้จากการหล่อ

ขั้นตอนการผลิตเครื่องประดับต้นแบบ

ขั้นตอนการทดสอบ

การทดสอบที่ 3 ทดสอบด้วยการนำเรซินไป
หล่อเป็นโลหะแม่พิมพ์เงิน

ผลการวิจัย

จากขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิชัน เทคโนโลยี เพื่อการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรม จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตตัวเรือนต้นแบบและผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตต้นแบบเครื่องประดับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ โดยมีประเด็นคำถาม ในเรื่องของรูปแบบชิ้นงาน ขนาดสัดส่วนของชิ้นงาน ชนิดของเรซิน วิธีการที่เหมาะสมในการนำมาทดสอบ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

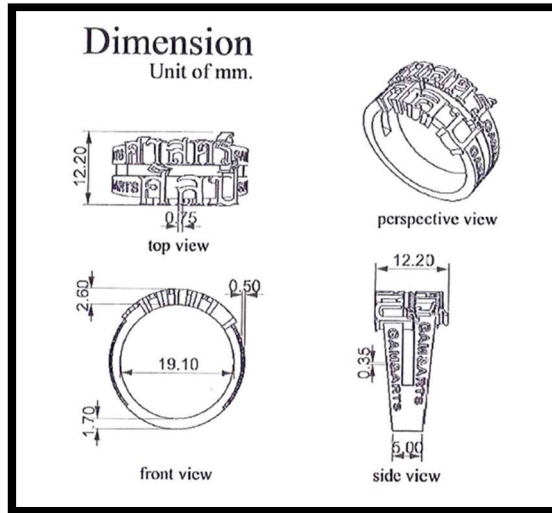
1. งานต้นแบบที่ใช้ในการทดสอบเป็นเครื่องประดับประเภท แหวน
2. แหวนต้นแบบควรมีลักษณะเรียบง่าย มีตัวหนังสือ มีการเจาะร่องความลึกและความนูนของตัวหนังสือ ดังรูปที่ 1 แสดงภาพเสมือนจริงที่ได้จากการสร้างต้นแบบเครื่องประดับจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ ซึ่งเป็นเครื่องประดับประเภทแหวน ที่มีความเรียบง่าย มีความลึกและนูนของตัวหนังสือ ตามผลการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปที่ 1 ภาพเสมือนจริงที่ได้จากการสร้างต้นแบบเครื่องประดับจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ

3. ขนาดของชิ้นงาน มีการเผื่อความหนาของชิ้นงานต้นแบบ ดังรูปที่ 2 แสดงภาพขนาดสัดส่วนต้นแบบเครื่องประดับจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ ซึ่งให้ขนาดความหนาได้ทองแหวน 1.7 มิลลิเมตร

รูปที่ 2 ขนาดสัดส่วนต้นแบบเครื่องประดับจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติ

4. ชนิดของเรซินในการทดสอบใช้ชนิด Wic 100 ดังรูปที่ 3 แสดงงานพิมพ์ 3 มิติที่ได้จากเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทค ซึ่งเรซินที่ได้จะมีรูปแบบเดียวกันกับงานต้นแบบที่สร้างจากคอมพิวเตอร์ที่รูปร่างรูปทรง ขนาดสัดส่วน

5. การทดสอบเรซิน แบ่งการทดสอบในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับ 3 กลุ่มการทดสอบ คือ การอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง การทำบล็อกซิลิโคนใส และการหล่อโลหะเงิน

รูปที่ 3 งานพิมพ์ 3 มิติที่ได้จากเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทค วัสดุเรซินชนิด Wic 100

จากขั้นตอนที่ 2 การทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับระบบอุตสาหกรรมโดยแบ่งกลุ่มการทดสอบ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ทดสอบโดยกระบวนการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง
2. ทดสอบโดยกระบวนการทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน
- 3 ทดสอบโดยการนำวัสดุเรซิน ไปหล่อเป็นโลหะแม่พิมพ์เงิน

และในการทดสอบผู้วิจัยได้นำตัวอย่างเรซินเข้าสู่กระบวนการทดสอบทั้ง 3 วิธีการ โดยนำส่งชิ้นงานไปทดสอบที่โรงงานผลิต 3 แหล่งผลิต ได้ผลการวิจัย ดังนี้

การทดสอบจากแหล่งที่ 1 จากโรงงานคุณอุดม โอวาทนต์พัฒนา ผลปรากฏว่า การอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางเหลืองทำได้และเรซินยังคงสภาพเดิม การทำแม่พิมพ์ซิลิโคนทำได้อย่างสมบูรณ์และเรซินยังคงสภาพเดิม ส่วนการนำเรซินไปหล่อแม่พิมพ์โลหะเงินสามารถทำได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 บล็อกแม่พิมพ์ยาง, บล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน, หล่อโลหะ จากแหล่งที่ 1

การทดสอบจากแหล่งที่ 2 จากโรงงานคุณหาญณรงค์ กิตติสุบรรณ ผลปรากฏว่าการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางเหลืองได้และเรซินยังคงสภาพเดิม การทำแม่พิมพ์ซิลิโคนทำได้อย่างสมบูรณ์และเรซินยังคงสภาพเดิม ส่วนการนำเรซินไปหล่อแม่พิมพ์โลหะเงินสามารถทำได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 บล็อกแม่พิมพ์ยาง, บล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน, หล่อโลหะ จากแหล่งที่ 2

การทดสอบจากแหล่งที่ 3 จากโรงงานคุณสุรัช พรสมทิฏกุล ผลปรากฏว่า การอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางเหลืองสามารถอัดได้แต่ไม่สมบูรณ์มากนัก การทำแม่พิมพ์ซิลิโคนทำได้อย่างสมบูรณ์และเรซินยังคงสภาพเดิม ส่วนการนำเรซินไปหล่อแม่พิมพ์โลหะเงินสามารถทำได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน ดังรูปที่ 6

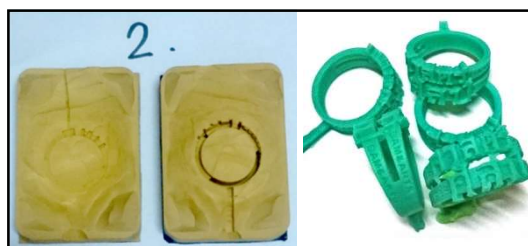
รูปที่ 6 บล็อกแม่พิมพ์ยาง, บล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน, หล่อโลหะ จากแหล่งที่ 3

จากผลการทดสอบและการวิเคราะห์ผลที่ได้นั้น ปรากฏว่า เรซินชนิด Wic 100 ในการนำไปผลิตเป็นแม่พิมพ์ต้นแบบนั้น ในการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง สามารถผลิตได้ แต่ต้องระมัดระวังเรื่องของการแตกหักระหว่างการอัดบล็อกแม่พิมพ์ เนื่องจากมีการใช้แรงในการกดอัดและความร้อนในการหลอมละลายยางให้ติดกัน ซึ่งอาจมีผลทำให้เรซินแตกหักระหว่างการอัดได้ ดังเช่นตัวอย่างของการทดสอบในโรงงานผลิตแหล่งที่ 3 ส่วนการทดสอบด้วยการทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคนนั้นไม่มีปัญหาอะไรในด้านการผลิต แต่มีราคาในการผลิตที่สูงที่สุดจาก 3 กระบวนการทดสอบและการทดสอบโดยการนำเรซินไปหล่อโลหะเงินนั้นยังมีปัญหาชิ้นงานไม่สมบูรณ์ในบางส่วนเนื่องจากเรซินชนิด Wic 100 มีอุณหภูมิการหลอมละลายที่สูงกว่าซีฟิ่งที่ใช้ในการหล่อโลหะเครื่องประดับทั่วไป ทำให้กระบวนการหล่อโลหะจากวัสดุเงินยังคงเหลือเศษของเรซินที่ติดอยู่ที่เบ้าหล่อโลหะทำให้โลหะไม่เรียบมีรูพรุน

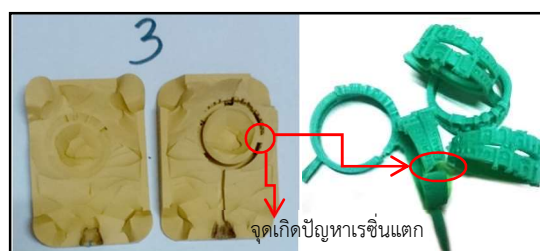
ผู้วิจัยได้นำบล็อกแม่พิมพ์ยางและบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคนจากผู้ผลิตทั้ง 3 แหล่ง มาฉีดเทียนซีฟิ่งเพื่อยืนยันความสมบูรณ์ของชิ้นงาน โดยทุกบล็อกจะนำมาฉีดเทียนซีฟิ่งตัวอย่างจำนวนบล็อกละ 5 ชิ้น ปรากฏว่า บล็อกยางจากแหล่งที่ 1 และ 2 ได้เทียนซีฟิ่งที่มีความสมบูรณ์ดังรูปที่ 7 และ รูปที่ 8 แต่บล็อกแม่พิมพ์ยางจากแหล่งที่ 3 เทียนซีฟิ่งที่ได้มีความไม่สมบูรณ์ตามตำแหน่งความไม่สมบูรณ์ของบล็อกแม่พิมพ์ยาง ดังรูปที่ 9 โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยอยู่ที่แรงกดอัดที่ทำให้เรซินแตก ซึ่งถ้าปกติการอัดด้วยต้นแบบโลหะจะไม่มีปัญหาการแตกหักแต่ด้วยความแข็งที่ต่างกันทำให้ส่งผลถึงวัสดุเรซินได้ ส่วนบล็อกซิลิโคน ได้เทียนซีฟิ่งที่มีความสมบูรณ์จากทุก 3 แหล่ง ดังรูปที่ 10 รูปที่ 11 และรูปที่ 12

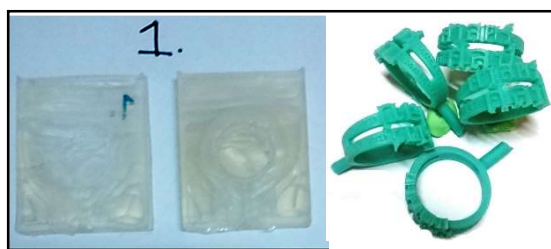
รูปที่ 7 เทียนซีฟิ่งจากการฉีดแบบจากบล็อกแม่พิมพ์ยาง จากแหล่งที่ 1

รูปที่ 8 เทียนขี้ผึ้งจากการฉีดแบบจากบล็อกแม่พิมพ์ยาง แหล่งที่ 2

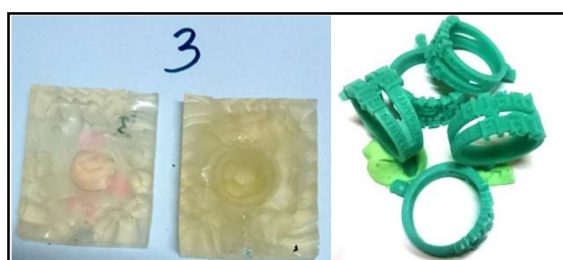
รูปที่ 9 เทียนขี้ผึ้งจากการฉีดแบบจากบล็อกแม่พิมพ์ยาง แหล่งที่ 3

รูปที่ 10 เทียนขี้ผึ้งจากการฉีดแบบจากบล็อกซิลิโคน แหล่งที่ 1

รูปที่ 11 เทียนขี้ผึ้งจากการฉีดแบบจากบล็อกซิลิโคน แหล่งที่ 2

รูปที่ 12 เทียนขี้ผึ้งจากการฉีดแบบจากบล็อกซิลิโคน แหล่งที่ 3

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบ สามารถสรุปเป็นตารางการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบวัสดุเรซินชนิด Wic 100 ในกระบวนการผลิตต้นแบบเครื่องประดับ

กระบวนการผลิต	แหล่งที่1	แหล่งที่2	แหล่งที่3
1. อัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง	สามารถอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางได้ และเรซินยังคงสภาพเดิม	สามารถอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางได้ และเรซินยังคงสภาพเดิม	แม่พิมพ์ยางเหลืองได้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากเรซินแต่กระหว่างการอัดบริเวณก้นแหวน
2. ทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน	สามารถแม่พิมพ์ซิลิโคนได้อย่างสมบูรณ์ และเรซินยังคงสภาพเดิม	สามารถแม่พิมพ์ซิลิโคนได้อย่างสมบูรณ์ และเรซินยังคงสภาพเดิม	สามารถแม่พิมพ์ซิลิโคนได้อย่างสมบูรณ์ และเรซินยังคงสภาพเดิม
3. หล่อตัวเรือนโลหะ	สามารถหล่อโลหะได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน	สามารถหล่อโลหะได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน	สามารถหล่อโลหะได้ แต่ชิ้นงานไม่สมบูรณ์ มีบางจุดที่ผิวของโลหะเป็นรูพรุน

สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวัดวัสดุเรซินจากเทคโนโลยีการผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทคโนโลยี เพื่อการผลิตตัวเรือนเครื่องประดับในระบบอุตสาหกรรมครั้งนี้ พบว่า จากการทดสอบต้นแบบเครื่องประดับด้วยวัสดุเรซินชนิด Wic 100 ในการนำไปอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางจาก 2 แหล่ง ได้บล็อกแม่พิมพ์ยางที่สมบูรณ์ แต่แหล่งที่ 3 มีปัญหาอย่างไม่สมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากเรซินต้นแบบแต่กระหว่างการกดอัดบล็อกยาง การทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคน มีความสมบูรณ์จากทั้ง 3 แหล่ง แต่มีราคาต้นทุนการผลิตสูงที่สุด และจากนำเรซินไปหล่อโลหะนั้น ชิ้นงานที่ได้จากทั้ง 3 แหล่ง ยังไม่สมบูรณ์ทั้งหมด โดยมีการเกิดรูพรุนของชิ้นงานบางจุด ผิวของงานไม่เรียบ

สรุปผลได้ว่าการสร้างต้นแบบเครื่องประดับด้วยคอมพิวเตอร์ ประเภทแหวนที่มีลักษณะเรียบง่าย มีตัวหนังสือ มีการเจาะร่องความลึกและความหนาของตัวหนังสือ ซึ่งให้ความหนาของท้องแหวน 1.7 มิลลิเมตร เมื่อนำมาผลิตต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ เอนวิซเซิน เทคโนโลยี จากวัสดุเรซินชนิด Wic 100 สามารถนำต้นแบบเรซินไปใช้ในกระบวนการผลิตแม่พิมพ์เครื่องประดับได้ในรูปแบบของการทำบล็อกแม่พิมพ์ซิลิโคนดีที่สุด แต่มีต้นทุนในการผลิตสูงที่สุด ส่วนการนำเรซินไปอัดบล็อกแม่พิมพ์ยาง ยังสามารถนำไปผลิตได้แต่ควรจะต้องระมัดระวังการกดอัดที่เป้นปัจจัยให้เรซินแตกหักระหว่างกระบวนการส่งผลให้แม่พิมพ์ไม่สมบูรณ์ได้ ในการนำเรซินไปหล่อโลหะเงินนั้น สามารถหล่อโลหะเป็นรูปทรงของลักษณะเรซินได้ยังมีปัญหาความไม่สมบูรณ์ของงานโลหะ ซึ่งจากผลดังกล่าว ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ในกระบวนการผลิตที่สามารถนำไปใช้ในการผลิตต้นแบบเครื่องประดับด้วยคอมพิวเตอร์ 3 มิติ อีกทั้งยังได้เห็นถึงปัญหาที่สามารถนำไปศึกษาหาทางแก้ไขในกระบวนการต่าง ๆ ในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้สร้างต้นแบบเครื่องประดับเรซินรูปแบบอื่นมาทำการทดสอบด้วยการอัดบล็อกแม่พิมพ์ยางเพิ่ม โดยเน้นไปที่งานบางและขนาดเล็ก
2. ควรมีการพัฒนาการหล่อโลหะจากเรซิน ให้สามารถทำให้งานสมบูรณ์ได้ในการหล่อโลหะปกติ

.....

เอกสารอ้างอิง

- สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ. (2554). **สถานการณ์การส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไทยระหว่างมกราคม-พฤษภาคม ปี2554**. กรุงเทพฯ ฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **คู่มือการใช้โปรแกรม JewelCAD**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ.
- หาญ เอ็นจิเนียริง โซลูชันส์. (2559). **ทำความรู้จักกับ เครื่องพิมพ์ 3 มิติ**. เข้าถึงได้จาก: <http://www.harn.co.th/th/articles/introduction-to-3d-printing/> (วันที่ค้นข้อมูล: 16 มิถุนายน 2559).
- Envisiontec. (2015). **3d Materials / Jewelry**. Available: <https://envisiontec.com/3d-printing-materials/jewelry/> (Access date: May 5, 2015).

การสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา
เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม

โดยใช้การฟ้อน ชุต เบญจศีลเบญจธรรม
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6

Reinforcement of Proper Characteristics of Religious
Loveliness Entitled Five Basic Buddhist Precepts and Five
Dharma Using Dramatic Dance Set for Grade 6 Students

สุภารัตน์ วัฒนพฤติไพศาล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้การฟ้อน ชุต เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์พิสัย จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เอกสารประกอบการเรียนการสอน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ และแบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า E_1 / E_2 ค่า E.I. และใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent Samples Test

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จึงได้สร้างและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้การฟ้อน ชุต เบญจศีลเบญจธรรมที่มีประสิทธิภาพ แล้วนำไปทดลองใช้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.81/92.67 ค่าดัชนีประสิทธิผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 79.23 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ เกี่ยวกับเบญจศีลเบญจธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เฉลี่ยเท่ากับ 4.44 นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ

¹ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย

4.49 สังเกตหลังจากเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ ได้ทดสอบพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา อีกครั้งปรากฏว่าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

คำสำคัญ : การฟ้อน, ความรักศาสนา, เบญจศีล, เบญจธรรม

Abstract

This research aimed to study the reinforcement of proper characteristics of religious loveliness entitled five basic Buddhist precepts and five dharma using dramatic dance set. The sampling group was the grade 6 students of Anuban Jumphol Phophisai School in academic year 2017, that were sampled using the purposive sampling method with totally 20 students. The research tools were the questionnaire of behavioral problems following the proper characteristics of religious loveliness, the instructional handout, the instructional plan, the learning achievement test form, the practical evaluation form of dramatic dance set, the satisfaction questionnaire, the evaluation form of appreciable awareness and attitude, and the behavioral evaluation form following the proper characteristics of religious loveliness. The data was analyzed using percentage, mean, standard deviation, E_1 / E_2 value, E.I. value, and Dependent Sample t-test. The research found that the grade 6 students had the behavioral problems following the proper characteristics of religious loveliness at high level, $\bar{X} = 4.42$. Then, the dramatic dance set reinforcing the characteristics of religious loveliness entitled five basic Buddhist precepts and five dharma using dramatic dance was created and developed, which had the efficiency after using at 88.81/92.67 with the effectiveness index at 79.23 percent. These provided the learning achievements after studying higher than those before studying with statistical significance at .05. The students had practical skills of dramatic dance overall at very high level, $\bar{X} = 3.60$; had the appreciable awareness and attitude in five basic Buddhist precepts and five dharma overall at high level, $\bar{X} = 4.39$; performed themselves following the proper characteristics of religious loveliness overall at high level, $\bar{X} = 4.44$; and had the satisfaction overall at high level, $\bar{X} = 4.49$. Besides, they were behaviorally tested following the proper characteristics of religious loveliness after 2 weeks; then, the observation found that they had positively changed at high level, $\bar{X} = 4.52$.

Keywords : Dance, Religious Loveliness, Five Basic Buddhist Precepts, Five Dharma

บทนำ

แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการศึกษาหลายประการ ที่สำคัญคือ การจัดการศึกษายึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้หลักสูตรการเรียนการสอน ยังให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น ดังมาตรา 7 ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่ามุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น. 93)

การจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ของครูนาฏศิลป์พยายามที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปตามแบบแผนที่ควรจะเป็น เช่น การฝึกคนที่มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงามตามแนวคิดและหลักการทางพุทธศาสนามาใช้ในการสอนเนื้อหาโดยตรงก็อาจเป็นการยากที่จะทำให้ นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการเลือกสร้างและผลิตสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีอัตลักษณ์ ทั้งในด้านวิธีการ การนำเสนอเนื้อหา การนำเสนอภาพของความงามและการใช้กระบวนการสอนเข้าไปร่วมจัดการสะท้อนความรู้ความเข้าใจออกมาผ่านกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ก็ย่อมที่จะสร้างผลการเรียนรู้ที่เร็วและมีความคงทนขึ้น อย่างไรก็ตามการเลือกนำเอาหลักการของ “เบญจศิลป์-เบญจธรรม” มาเป็นเนื้อหาเรื่องราวผ่านการสร้างสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการประดิษฐ์ชุดการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาเรื่องราวในการสอน ถือว่ามีความสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ต้องมีการศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้อง มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตีความ เพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีศักยภาพที่ดีผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญมาแล้ว สำหรับเนื้อหาเบญจศิลป์เบญจธรรมนั้น ถือว่าเป็นแนวทางการปฏิบัติที่จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของคนในด้านต่าง ๆ ซึ่งถ้ามีการใช้การเรียนการสอนในลักษณะของการบรรยายก็อาจไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยที่เบญจศิลป์เบญจธรรม ถือว่าเป็นธรรมคู่กันซึ่งคนที่มีเบญจธรรมในทางสังคมถือว่าเป็นผู้มีเบญจศิลป์ ซึ่งหากคนมีศีลและธรรมที่ละเว้นจากการทำความชั่ว รู้จักควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความดีไม่เบียดเบียนตนและคนอื่นและประพฤติชอบทางกาย วาจาและใจ จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สำหรับหลักเบญจศิลป์เบญจธรรมนี้ บัณฑิตา ศุภถมงคล (2558, น.73-76) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทย ทุกฝ่ายลงความเห็นว่ายาวชนไทยของเราขาดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน กล่าวคือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวยไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาผ่านเนื้อหาการเรียนรู้เกี่ยวกับเบญจศิลป์เบญจธรรมผ่านการสร้างสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน

โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์พิสัย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สภาพปัญหาในการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานายังไม่ดีเท่าที่ควร ผลการประเมินคุณลักษณะด้านรักศานาของนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และยังขาดสื่อการเรียนการสอน ในด้านการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานาที่เป็นรูปธรรมให้นักเรียนได้ศึกษา และทบทวนด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ และการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานาในโรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์พิสัย ยังขาดสื่อการเรียนการสอนในด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างเช่นเอกสารประกอบการเรียนการสอน ผู้วิจัยเป็นครูสอนนาฏศิลป์ จึงได้สร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุดฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม และทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นนักเรียนสมาชิกชุมนุมนาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดคุณธรรมและความดีงาม และสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานาของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรม การปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อสร้างและพัฒนาและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อทดลองการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการดำเนินการหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาพฤติกรรม การปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์พิสัย ปีการศึกษา 2560 จำนวน 209 คน

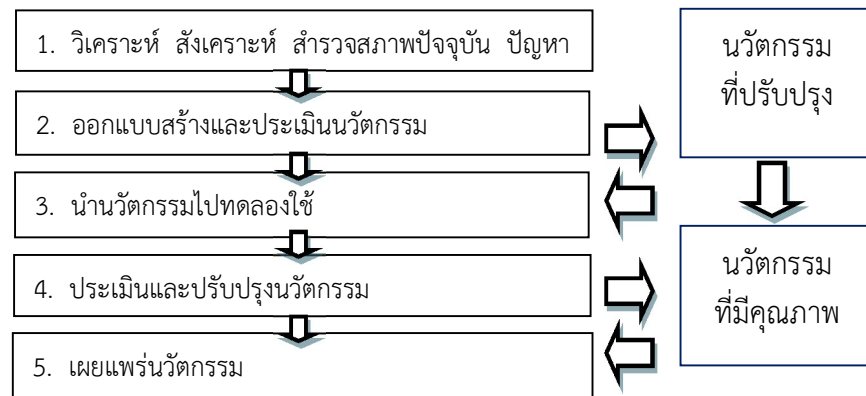
ขั้นตอนที่ 2 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศานา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้มาออกแบบสร้างและพัฒนาสื่อนวัตกรรม ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คน คัดเลือกโดยใช้เทคนิคการเลือกแบบเจาะจง จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเดียว (One Group Design) 3 คน คัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี 1 คน ปานกลาง 1 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 1 คน แบบกลุ่มเล็ก

(Small Group Design) จำนวน 9 คน คัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี 3 คน ปานกลาง 3 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นสมาชิกชุมนุมนาฏศิลป์ โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์ชัย ปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sample) เนื่องจากนักเรียนสมัครใจเป็นสมาชิกชุมนุมนาฏศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยเป็นครูผู้รับผิดชอบชุมนุมนาฏศิลป์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา

ที่มา : (สุรัตน์ วัฒนพุดิไพศาล, 2560 ปรับจาก รัตน์ะ บัวสนธ์, 2554, น. 13-14)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามปัญหาพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม
2. เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 40 แผน จำนวน 40 ชั่วโมง
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
5. แบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์
6. แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม
7. แบบประเมินพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา
8. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม

ผลการวิจัย

การสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้ การฟ้อน ชุต เบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา จากการใช้แบบสอบถามครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน พบว่า โดยรวมนักเรียนมีปัญหา พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42 โดยครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความเห็นว่านักเรียนมีปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. การสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์ พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ดังนี้

2.1 แบบกลุ่มเล็ก (One Group Design) จำนวน 3 คน 1 : 1 ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 76.38/75.56

2.2 แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Design) จำนวน 9 คน 1 : 9 ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 78.86/77.04

2.3 แบบภาคสนาม (Field Testing Design) จำนวน 39 คน 1 : 100 ได้ค่า ประสิทธิภาพเท่ากับ 83.02/85.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3. การนำเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์ พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนในชุมชน นนาฏศิลป์โรงเรียนอนุบาลจุมพลโพธิ์ชัย จำนวน 20 คน พบว่าได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 88.81/92.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยมีค่าคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

3.1 ดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสาน ดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7923 หรือคิดเป็นร้อยละ 79.23 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 78.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

3.3 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ พบว่านักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์โดยรวม อยู่ในระดับ ดีมาก

3.4 ความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติเกี่ยวกับเบญจศีลเบญจธรรม พบว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ เกี่ยวกับเบญจศีลเบญจธรรมโดยรวม อยู่ในระดับ น้อย ส่วนหลังเรียนนักเรียนมีตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติเกี่ยวกับเบญจศีลเบญจธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก

3.5 พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนนักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักศาสนาโดยรวม อยู่ในระดับมาก

3.6 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก

3.7 ความคงทนของพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เมื่อเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ นักเรียนยังคงมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา เรื่อง เบญจศีลเบญจธรรม โดยใช้การฟ้อน ชุด เบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอนุบาลจุฬพลโพธิ์พล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการใช้แบบสอบถามครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยรวม พบว่านักเรียนมีปัญหาพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ซึ่งสอดคล้องกับชาญชัย อินแถลง (2552, น. 218-224) ซึ่งได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์: กรณศึกษาโรงเรียนบ้านนามาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ 1) สภาพการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์ไม่ชัดเจน แรงจูงใจและกิจกรรมส่งเสริมน้อย 2) ปัญหา พบว่านักเรียน ส่วนหนึ่งขาดวินัยไม่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิระพงศ์ ถิ่นแสนดี (2550, น. 105) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสิงห์สะอาด อำเภอเสถียร จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการประชุมและการอบรมเชิงปฏิบัติการสอนส่วนมากเกิดความตระหนักในปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมและเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการเรียนการสอนและมีความต้องการในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้เหมาะสมกับบริบท ซึ่งทำให้พฤติกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับพึงพอใจในทุกด้าน

2. ผลการสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่ม Try out พบว่ามีประสิทธิภาพ 83.02/85.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการกำหนดรูปแบบและกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมนอกจากนั้นยังวิเคราะห์จุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้เป็นกรอบ ในการจัดทำเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีรูปภาพประกอบ มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติได้จริงตามความเหมาะสมและ

ความสนใจ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและสิ่งสำคัญ เป็นไปตามหลักการและแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2551, น. 44) ที่ได้เสนอแนะขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการสอนไว้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมแบ่งเป็นบทเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิและข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

3. ผลทดลองการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยสรุปได้ดังนี้

ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม มีประสิทธิภาพ 88.81/92.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก มีการกำหนดรูปแบบและกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม นอกจากนั้นยังวิเคราะห์จุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้เป็นกรอบในการจัดทำเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีรูปภาพประกอบ มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติได้จริงตามความเหมาะสมและความสนใจ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และสิ่งสำคัญเป็นไปตามหลักการและแนวคิดของของนฤตล ดาหวง (2554, น. 24) ที่กล่าวว่า การสร้างเอกสารประกอบการเรียนที่มีค่าถามส่งเสริมความคิด มีแบบฝึกทำยบทนั้นควรสร้างให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียน แบบฝึกควรดึงดูดใจ ทำลายความสามารถและให้นักเรียนฝึกฝนบ่อย ๆ และที่สำคัญครูต้องคำนึงอยู่เสมอว่าฝึกอย่างไรจึงจะทำให้เด็กคิดเป็น ในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนและแบบฝึกที่มีคุณภาพต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาด้วย เพราะการเรียนการสอนจะได้ผลดีควรใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีแบบฝึกที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนจากการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้ครูผู้สอนและผู้เรียน มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง

ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7923 หรือคิดเป็นร้อยละ 79.23 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 79.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก วิธีการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนคิดอย่างสร้างสรรค์ ไร่แรงแจ่มใส เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้รู้จักดนตรีและบทเพลงต่าง ๆ และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี หากผู้ใดมีความสนใจใฝ่เรียนรู้หรือมีพรสวรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ ก็สามารถนำความรู้ความสามารถเป็นพื้นฐานนำไปประกอบอาชีพและสร้างชื่อเสียงได้ในอนาคต วิธีการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุต พ่อนเบญจศีลเบญจธรรม มีกิจกรรมที่สนุกสนานและนำไปใช้ในงานมงคลและงานรื่นเริงที่จัดขึ้นในท้องถิ่น ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้ดีสอดคล้องกับหลักการของกระทรวง

ศึกษาธิการ (2552, น. 184) ที่กล่าวว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความเป็นคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม ดำเนินการอย่างมีกระบวนการ คือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย ชี้นำ ชี้นำสอน ชี้นำสรุป ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมโดยครูสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม จนเกิดความชำนาญและประเมิณผลอย่างหลากหลาย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีความมั่นใจและมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น. 12-21) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพมี 3 ส่วน คือ ทฤษฎีของความเหมือน เป็นการเรียนรู้สุนทรียภาพโดยการเลียนแบบ ทฤษฎีความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้สุนทรียภาพโดยแสวงหาความแตกต่าง และทฤษฎีของความเป็นฉัน เรียนรู้สุนทรียภาพโดยแสวงหาตัวเอง ทฤษฎีทั้ง 3 นี้ มีการผสมผสานกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวงเดือน พลบูรณ์ (2551, น. 112) ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยุตต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยุตต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 คิดเป็นร้อยละ 90.00 แสดงว่านักเรียนมีทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์เพิ่มขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูมีการจัดลำดับขั้นตอนในการสอนอย่างเป็นระบบโดยสอนจากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยาก เน้นให้นักเรียนได้ลงปฏิบัติจริง พร้อมกับอธิบายทำร่ายอย่างละเอียดและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 91) ที่แบ่งขั้นตอนการสอนทักษะ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นรู้ชัด เห็นจริง ประกอบด้วย การบรรยายนำเพื่อให้ข้อมูล การให้ประสบการณ์ การใช้ทักษะ การสาธิต ขั้นลงมือกระทำ ประกอบด้วย ฝึกปฏิบัติตามบทบาทสมมุติ ผู้เรียนประเมินกันเองหรือผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันประเมินกันเอง

ผลการประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ เรื่อง เบญจศิลป์เบญจธรรม ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน พบว่าก่อนเรียนนักเรียนมีความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนหลังเรียนนักเรียนมีความตระหนักเห็นคุณค่าและเจตคติ เกี่ยวกับเบญจศิลป์เบญจธรรมโดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 คิดเป็นร้อยละ 87.80 จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.80 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม มีองค์ประกอบของเจตคติครบ กล่าวคือ มีทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจกับนักเรียน การแสดงออกทางความรู้สึกและอารมณ์ รวมถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของไพโรจน์ คะเซนทร์ (2555) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบของเจตคติ มี 3 ประการ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioural Component)

ผลการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักศาสนา ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม เป็นการสร้างสรรค์ชุดการแสดงเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้กับคนในสังคมและเยาวชนของชาติในการประพฤติปฏิบัติตนในศีลธรรมอันดีงามในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนและสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ คือ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย และ 8. มีจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณลักษณะที่ดีสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม

ผลจากการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศิลป์เบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจ ต่อสภาพแวดล้อมและไม่มีความเครียดหรือวิตกกังวลในการเรียนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการพบกับความสำเร็จมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พัทยา ปงมะจักร (2552, น. 21) ที่กล่าวว่าผู้เรียนที่มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ

และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอังคณา เฟื่องนิ (2550, น. 64) ที่พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลา นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

ผลการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักศาสนา หลังจากที่ได้รับเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิม และนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผ่านไป 2 สัปดาห์ มีพฤติกรรมการปฏิบัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาของนักเรียน หลังจากที่ได้รับเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม ผ่านไป 2 สัปดาห์ กับคะแนนการประเมินพฤติกรรม การปฏิบัติตนตามคุณลักษณะด้านรักศาสนาของนักเรียนหลังเรียนทันทีที่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 การประเมินซ้ำเพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรม หลังจากที่ได้รับจนจบแล้ว 2 สัปดาห์ นักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาอยู่ในระดับมากเช่นกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 นั้นแสดงว่านักเรียนยังมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนาไม่แตกต่างจากการประเมินหลังเรียนทันที ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังคงมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนา ไม่เปลี่ยนแปลง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเป็นตัวนำเสนอเนื้อหาวิชาด้วยตัวของมันเองโดยเอกเทศ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการ และความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งผ่านไปสู่ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รับรู้ประสบการณ์หลาย ๆ อย่างตามแนวทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาภาพร เหล็กกล้า (2553, น. 178-183) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อามะโกคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร โดยใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศกำกับ ติดตาม เมื่อพัฒนาครบ 2 วงรอบแล้ว ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบดีขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. โรงเรียนประถมศึกษา ควรนำเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม ไปใช้สร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักศาสนากับทุกระดับชั้น
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ควรส่งเสริมให้สถานศึกษานำเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานดั้งเดิมและนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ฟ้อนเบญจศีลเบญจธรรม ให้สถานศึกษาในสังกัดไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชาญชัย อินแถลง. (2552). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านนามาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นฤตล ดาวดวง. (2554). **เอกสารประกอบการเรียน เรื่ององค์ประกอบดนตรีสำหรับนักเรียน โครงการจัดการศึกษานอกระบบ โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม จังหวัดพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บัณฑิตา ศุภถมงคล. (2558). **การนำเบญจศิลป์-เบญจธรรมพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 กลุ่มโรงเรียนปากอ่าวเจ้าพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัทธา ปงมะจักร. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีไทยกับสุนทรียภาพทางนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านสันมะค่า อำเภอบำบัด จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ไพโรจน์ คะเซนทร์. (2557). **เจตคติ**. เข้าถึงได้จาก <http://www.wattoongpel.com/sarawichakarn/wichakarn/1-10/เจตคติ4.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล 20 สิงหาคม 2559).
- รัตนะ บัวสนธ์. (2554). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: ริมบึงการพิมพ์.
- วงเดือน พลบูรณ์. (2551). **การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยุตต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. หนองบัวลำภู: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2.
- วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี. (2550). **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสิงห์สะอาด อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). **ครบเครื่องเรื่องการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ ฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

- อังคณา เพ็งมณี. (2550). การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ ฯ: โรงเรียน คลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานข้าอนุสรณ์).
- อาภาพร เหล็กกล้า. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอคำชะโนด จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติ
ของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติ
นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์
ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

7

Comparison of Traditional Instruction and Simpson's Model
Instruction for Psycho-motor Skill Development by Using the
Skill Practice Package of Creatively Locally Dramatic Arts
with the Song of Mueang Surin Travelling
in for Grade 4 Students of Mueang Surin School
under Surin Elementary Education Service Area 1

อุไรวรรณ เจือจันทร์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบยกกกลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชุดฝึกทักษะ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความสามารถด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบ t-test แบบทดสอบรายคู่ (Pair Sample t-test) และ t-test แบบ Independent Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์มีปัญหาการเรียนการสอนทางทักษะนาฏศิลป์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 จึงได้พัฒนาชุดฝึกทักษะทางนาฏศิลป์ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.88 ปฏิบัติตนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม มีทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ใน

¹ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ระดับดีมาก ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
สังเกตจากหลังจากที่ผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ได้ทำการทดสอบความสามารถของผู้เรียนด้านทักษะ
ปฏิบัตินาฏศิลป์ ปรากฏว่ามีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : วิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน, ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์

Abstract

This research aimed to compare the traditional instruction and the Simpson's model instruction for practical skill development by using the practical skill package of creatively locally dramatic arts with the song of Mueang Surin Travelling in the Art Learning Group, Strand 3 of Dramatic Arts, for grade 4 students of Mueang Surin School. The sampling group was the grade 4 classroom 6 (4/6) students, which was sampled using Cluster Sampling, with totally 42 students. The research tools were the questionnaire of instructional problems, the practical skill package, the instructional plan, the learning achievement test form, the behavioral evaluation form, the practical skill evaluation form of dramatic arts, and the satisfaction questionnaire. The data was analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pair Sample t-test and Independent Sample t-test. The research found that the grade 4 students of Mueang Surin School had the instructional problems of dramatic arts skills overall at high level, the average value is 4.36. Then, the efficiently practical skill package was developed, which provided the learning achievements after studying higher than those before studying with statistically significant difference at .01. The students had more knowledge at 88.88 percent, had behaviors following the required characteristics at excellent quality level, and had practical skills of dramatic arts overall at very good level. Besides, they had overall satisfactions in the instructional activities at high level. After 2 week-practicing by using the practical skill package of dramatic arts, the observation found that they had more practical skills.

Keywords : Simpson's Model instruction for practical skill, Practical skill package of creatively locally dramatic arts

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพจำเป็นที่จะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ปรับปรุงและเลือกปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1) ดังนั้นภารกิจของครูก็คือการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน คือครูต้องเตรียมการสอน ทั้งเนื้อหาและวิธีการ ต้องจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง จัดกิจกรรมและสถานการณ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน ใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริงฝึกฝนการยิมาารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์โรงเรียนเมืองสุรินทร์ พบว่าสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนว่านักเรียนได้คะแนนการปฏิบัติน้อยมากเนื่องจากในช่วงเวลาที่ต้องสอนทฤษฎีก่อนและมีเนื้อหาเยอะจึงใช้เวลาในการสอนค่อนข้างมาก ครูจึงให้นักเรียนนำทฤษฎีที่ครูสอนมาประยุกต์และฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหรือนำกลับไปทำเป็นการบ้าน ปัญหาที่พบคือนักเรียนไม่สามารถทำแบบฝึกหัดเองจากที่บ้านได้ แม้ว่าจะเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอนแต่นักเรียนขาดการเรียนรู้วิธีการฝึกปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน ทำให้เมื่อกลับไปทำแบบฝึกหัดเองที่บ้านเกิดปัญหาขึ้น นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาและหาข้อผิดพลาดจากการทำแบบฝึกหัดเองได้ นักเรียนจึงไม่ทำและละเลยคะแนนในส่วนของการปฏิบัติทำให้นักเรียนขาดทักษะปฏิบัติ ส่งผลให้ได้คะแนนการปฏิบัติ้น้อยมาก นอกจากนั้นนักเรียนยังเน้นที่จะให้ความสนใจทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติทำให้นักเรียนไม่มีทักษะปฏิบัติที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง (วิชาการโรงเรียน, 2559, น.90) แนวทางแก้ไข ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้สังเกต เลียนแบบท่าทางต่าง ๆ และจะต้องสอนจากท่าทางที่ง่ายไปหาท่าทางที่ยากและจะต้องปฏิบัติท่าที่ง่ายให้มากขึ้นเหมาะกับผู้เรียนแต่ยังคงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่จะใช้การสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและปฏิบัติตาม ทำให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแก้ปัญหา จึงได้เลือกใช้วิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาในการฝึกปฏิบัติมากขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน

ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน

จากสภาพการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสร้างชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้นักเรียนได้ฝึกฝน และใช้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจจะช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญ และช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน
5. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน
6. เพื่อประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์
7. เพื่อประเมินความสามารถด้านทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากที่ได้เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน
8. เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ด้วยชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์
9. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากที่ได้เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

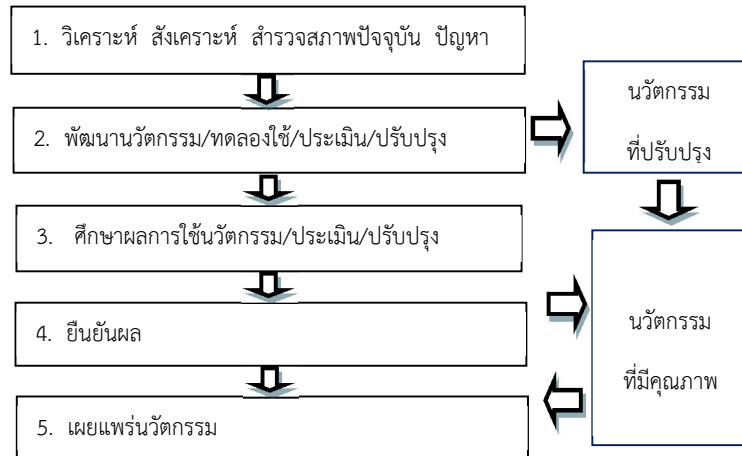
1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 345 คน 9 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ จำนวน 186 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน

1.2 ขั้นตอนเพื่อศึกษาผลการใช้ทดลองแบบ 1 : 100 (Field Group) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมือง สร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์

ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/6 จำนวน 42 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ เลือกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบยกลุ่ม (Cluster Sampling)

2. แบบแผนการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา

ที่มา : (อุไรวรรณ เจือจันทร์, 2559 ปรับปรุงจาก รัตนะ บัวสนธ์, 2554, น. 13-14)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์

3.2 ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ โดยการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 เล่ม

3.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ จำนวน 15 แผน จำนวน 15 ชั่วโมง

3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

3.5 แบบประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.6 แบบประเมินความสามารถด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์

3.7 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์

ผลการวิจัย

การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปรากฏดังนี้

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ พบว่า มีปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.36

2. ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีประสิทธิภาพ 81.43/86.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์โดยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8888 หรือคิดเป็นร้อยละ 88.88 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .5

6. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.95

7. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

8. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42

9. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังจากเรียนทันที และหลังจากผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังจากที่ผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เพิ่มขึ้น ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61

สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ พบว่า มีปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ไม่หลากหลาย ไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน อีกทั้งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมน้อย ทำให้นักเรียนขาดทักษะความสามารถในการปฏิบัติท่าทางนาฏศิลป์ นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนนาฏศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับเจดจันทร์ โคตรมา (2551, น. 5-6) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ว่า “ครูผู้สอนยังเน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ถ่ายทอดฝ่ายเดียวไม่มีกิจกรรมที่หลากหลาย ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีวิธีการจัดกิจกรรมการเลือกเนื้อหาและบทเรียนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้

2. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ พบว่าชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีประสิทธิภาพ 81.43/86.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากมีการกำหนดรูปแบบและกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม นอกจากนั้นยังวิเคราะห์จุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้เป็นกรอบในการจัดทำเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีรูปภาพประกอบ มีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติได้จริงตามความเหมาะสมและความสนใจ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และสิ่งสำคัญ เป็นไปตามหลักการและแนวคิดของสวัญ มุลคำ (2551, น. 44) ที่ได้เสนอแนะขั้นตอนการผลิตชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ไว้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมแบ่งเป็นบทเป็นตอนหรือเป็นเรื่องเขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิและข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์โดยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด การพัฒนาด้านทักษะ ที่มีความชัดเจนและเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติและเป็นการเรียนรู้อย่างสนุกสนานเพราะเนื้อหาของเพลงกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอย่างมีระบบ มีการปรับแก้และสอดคล้องกระบวนการตามปัญหาที่เกิดขึ้น มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างครบถ้วน และมีวิธีการวัดประเมินผลที่เหมาะสม นักเรียนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ มีกำลังใจในการฝึกปฏิบัติและจดจำ ทำให้สามารถปฏิบัติ

ในขั้นตอนที่ยากขึ้นไปได้ ส่งผลให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เป็นไปตามทฤษฎีเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ ที่เป็นหนึ่งในแนวคิดของการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ คือกฎแห่งการฝึกหัดที่กล่าวว่า ในการฝึกทักษะใด ๆ แก่ผู้เรียนควรให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน สิ่งนั้นบ่อย ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในเรื่องนั้น ๆ อย่างแท้จริง

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนเรื่องการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก วิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) สามารถพัฒนาการทางกาย ประสานการทำงานของกล้ามเนื้อของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยการฝึกฝน ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยครูสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม จนเกิดความชำนาญและประเมิณผลอย่างหลากหลาย จึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีความมั่นใจและมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ที่มุ่ง 1) พัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และ 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีดุลยภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

5. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของ ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเทียวเมืองสุรินทร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8888 หรือคิดเป็นร้อยละ 88.88 แสดงว่าผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้หรือมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนนาฏศิลป์ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ มีกิจกรรมที่สนุกสนาน เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้นยังเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนคิดอย่างสร้างสรรค์ ำรงแจ่มใส เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้รู้จักดนตรีและบทเพลงต่าง ๆ และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี หากผู้ใดมีความสนใจใฝ่เรียนรู้หรือมีพรสวรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ ก็สามารถนำความรู้ความสามารถเป็นพื้นฐานนำไปประกอบอาชีพและสร้างชื่อเสียงได้ในอนาคต วิธีการสอนมีการจัดกิจกรรมที่สนุกสนานและยังสามารถนำไปแสดงในงานมงคลและงานรื่นเริงที่จัดขึ้นในท้องถิ่นได้ ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 184) ที่กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ และสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551, น. 25 - 26) ที่กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริงทุกกระบวนการ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราภรณ์ ศรีสร้างคอม (2551, น. 245) ที่ได้ศึกษาการประดิษฐ์ทำประกอบการเรียนรู้ชุดฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคู่มือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

6. ผลการประเมินพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้วยวิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์พบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) เป็นวิธีการสอนที่มีรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายและจิตใจของผู้เรียน ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนทั้งร่างกายและจิตใจหล่อหลอมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัสตรา ประเสริฐสิน (2558, น. 55) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ พบว่าเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของประเทศ แต่ควรมีการปรับเปลี่ยนในบางประการ เช่น ส่งเสริมความมีศีลธรรม รู้จักการเผื่อแผ่แบ่งปัน และส่งเสริมความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและอาจต้องมีการรณรงค์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ ให้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนได้

7. ผลการจากประเมินความสามารถการปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์ด้วยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าจากการประเมินความสามารถการปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามความสามารถพื้นฐานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์ในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะขั้นที่ 4 ซึ่งเป็นขั้นการให้ลงมือปฏิบัติจริง จนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเองอันสอดคล้องกับแนวคิดซิมป์สัน (simpson, 1972) ที่อธิบายว่าทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

8. ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยชุดฝึกทักษะปฏิบัติทำรำนานาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยภาพรวม ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมือง สร้างสรรค์ด้วยเพลงเที๋ยวเมืองสุรินทร์ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุรินทร์ ได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองและเกิด ความสนุกสนานที่ได้ชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี รังสิตพล (2551, น. 47) ซึ่งได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง พ้อนทอผ้าไหม แพรว กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้เรียนมีความพึงพอใจใน การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง พ้อนทอผ้าไหมแพรว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมและไม่มี ความเครียดหรือวิตกกังวลในการเรียนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปฏิบัติด้วยความ เต็มใจ ซึ่งกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความ ต้องการพบกับความสำเร็จมากขึ้นเรื่อย ๆ

9. ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ด้วยเพลงเที๋ยวเมืองสุรินทร์ มีทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ โดยรวมระดับมากที่สุด หลังจากที่ยุติเรียนผ่านไป 2 สัปดาห์ โดยรวม เพิ่มขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) เป็นทักษะปฏิบัติที่ สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้วจะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ และความคงทน ผลของพฤติกรรมและการกระทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2557) ซึ่งพบว่าการสอนนาฏศิลป์นั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทางนาฏศิลป์ ซึ่งการสอนนาฏศิลป์ ครูผู้สอนก็จำเป็นที่จะต้องมีความรู้เฉพาะ เพื่อส่งเสริม ให้การจัดการเรียนการสอนเกิดความน่าสนใจมี คุณภาพและช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบปกติกับวิธีการสอนทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) โดยใช้ชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที๋ยวเมืองสุรินทร์ สามารถพัฒนา ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ได้อย่างต่อเนื่อง หล่อหลอมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนได้ เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ และความสุขในการเรียน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. โรงเรียนประถมศึกษาควรนำชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที๋ยวเมืองสุรินทร์ ไปใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์กับทุกระดับชั้น
2. โรงเรียนควรนำวิธีการพัฒนาชุดฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที๋ยวเมืองสุรินทร์ ไปใช้กับนักเรียนทุกระดับชั้น

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและประถมศึกษา ควรนำชุดฝึกทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ ให้สถานศึกษาในสังกัดไปใช้กับนักเรียนทุกระดับชั้น

4. ควรมีการปรับปรุงชุดฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ด้วยเพลงเที่ยวเมืองสุรินทร์ และนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาและระดับชั้นของผู้เรียนก่อนที่จะนำไปใช้

.....

เอกสารอ้างอิง

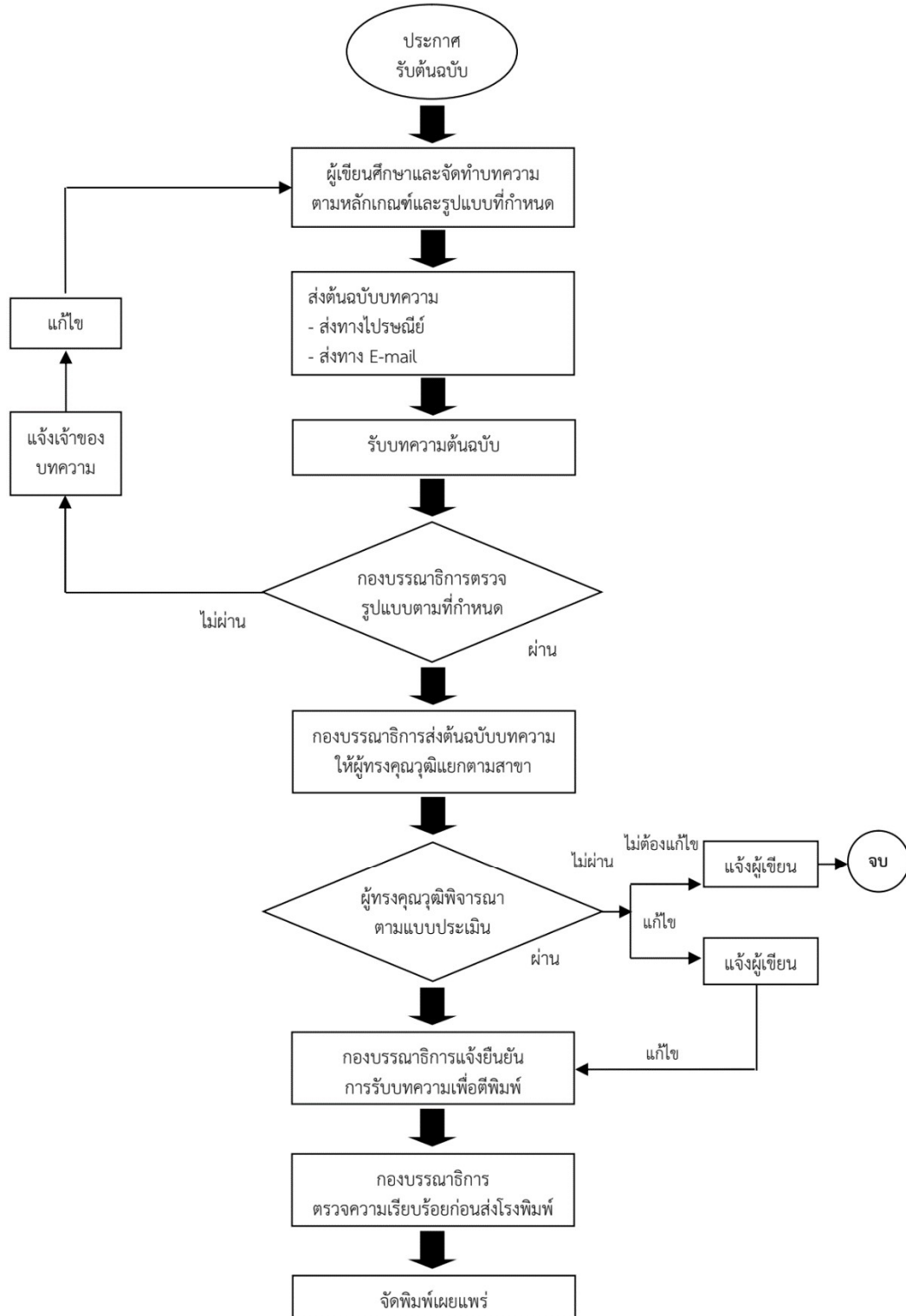
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มงานบริหารวิชาการโรงเรียนเมืองสุรินทร์. (2559). **รายงานผลการจัดการศึกษา ประจำปี การศึกษา 2559**. สุรินทร์: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
- จิราภรณ์ ศรีสร้างคอม. (2552). **การประดิษฐ์ทำประกอบการเรียนรู้ชุดพ็อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เชิดฉั่น โคตรมา. (2551). **การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติ เรื่องนาฏศิลป์ เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือ กันเรียน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2557). **การสอนนาฏศิลป์**. สืบค้นจาก <http://www.wattoongpel.com> (วันที่ค้นข้อมูล 8 มิถุนายน 2559).
- มยุรี รังสิตพล. (2551). **การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง พ็อนทอผ้าไหม แพรว กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. กาฬสินธุ์: โรงเรียนเทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีห์.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2554). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: ริมปิงการพิมพ์.

- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). **ครบเครื่องเรื่องการศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- อัสรา ประเสริฐสิน. (2558). **การพัฒนาแบบแผนการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา**. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน).
- Simpson, D. (1972). **Teaching Physical Educations: A System Approach**. Boston:
Houghton Mufflin Co.

◆ ขั้นตอนการจัดทำวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี ◆

สารสนเทศสำหรับการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสาร

นโยบาย และวัตถุประสงค์

วารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี เป็นวารสารวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในศาสตร์แขนงต่าง ๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นและสังคมในทุกมิติ ซึ่งเป็นผลงานที่ได้จากการศึกษาหรือการวิจัยของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย ครูผู้สอน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยนำเสนอผ่านรูปแบบของบทความวิจัย (Research Article) และบทความทางวิชาการ (Academic Article) ซึ่งกำหนดจัดพิมพ์และเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน

(กำหนดการรับบทความตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง วันที่ 31 ตุลาคม ของทุกปี)

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

(กำหนดการรับบทความตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง วันที่ 30 เมษายน ของทุกปี)

หลักเกณฑ์การรับบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร

1. การรับบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแต่ละฉบับ กำหนดรับบทความวิจัยและบทความวิชาการ ฉบับละ 7 - 10 บทความ
2. บทความที่ส่งมาเพื่อตีพิมพ์ ต้องเป็นบทความใหม่ ไม่จำกัดสาขาวิชา โดยไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร รายงาน หรือสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ซึ่งต้นฉบับบทความทุกบทความที่ส่งมาจะต้องผ่านการตรวจสอบเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับบทความ ก่อนส่งตีพิมพ์ลงในวารสาร
3. ในกรณีที่ต้นฉบับบทความได้รับการตรวจสอบ และผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข หรือเพิ่มเติม เจ้าของต้นฉบับ (ผู้เขียน) จะต้องดำเนินการแก้ไข แล้วส่งกลับคืนไปยังกองบรรณาธิการภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งกองบรรณาธิการจะตอบรับการตีพิมพ์ก็ต่อเมื่อต้นฉบับได้รับการแก้ไขจนครบถ้วนสมบูรณ์จากเจ้าของต้นฉบับแล้วเท่านั้น
4. ต้นฉบับที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกองบรรณาธิการวารสาร

การเตรียมต้นฉบับ

การเตรียมต้นฉบับบทความ กำหนดให้พิมพ์ด้วยกระดาษ ขนาด A4 พิมพ์หน้าเดียว โดยกำหนดให้เว้นระยะขอบหน้ากระดาษทางด้านซ้าย 3.5 เซนติเมตร ด้านบน ด้านขวา และด้านล่าง 2.5 เซนติเมตร ความยาวของแต่ละบทความจำนวนไม่น้อยกว่า 10 หน้า และไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเอกสารอ้างอิง) พิมพ์ด้วยอักษร

TH SarabunPSK ระบุชื่อเรื่องที่เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งระบุชื่อ – นามสกุล ตำแหน่ง และสถานที่ปฏิบัติงาน/สถาบันการศึกษาของเจ้าของบทความ ทั้งนี้มีรายละเอียดของ ต้นฉบับบทความในแต่ละประเภท ดังนี้

บทความวิจัย

1. บทความวิจัย ต้องมีองค์ประกอบของบทความ ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้
 - 1.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยชื่อภาษาไทยให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 22 point ส่วนชื่อภาษาอังกฤษให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 18 point
 - 1.2 ชื่อเจ้าของบทความ (ถ้ามีผู้เขียนร่วม ให้ระบุด้วย) พร้อมระบุตำแหน่งงาน และสถานศึกษา/หน่วยงาน ที่เจ้าของบทความสังกัด พิมพ์ด้วยอักษรตัวปกติ ขนาด 14 point
 - 1.3 บทคัดย่อ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวประมาณ 300 คำ โดยในแต่ละตอนของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องมีคำสำคัญ (Keywords) ประมาณ 3 – 5 คำ
 - 1.4 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย บทนำ (ครอบคลุมความสำคัญ และที่มาของปัญหาการวิจัย) วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/ทดลอง วิธีดำเนินการวิจัย/ทดลอง) สรุปผลการวิจัยอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้
 - 1.5 เอกสารอ้างอิง ให้รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่เจ้าของบทความใช้อ้างอิงที่ปรากฏเฉพาะในบทความเท่านั้น มาจัดเรียงรายการตามลำดับตัวอักษรชื่อผู้แต่งในรูปแบบของบรรณานุกรม
2. การอ้างอิงในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา ให้ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA style
3. ในส่วนที่เป็นหัวข้อใหญ่ ให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 18 point และหัวข้อย่อยให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 16 point และในส่วนที่เป็นเนื้อหา ให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวปกติ ขนาด 16 point
4. หากผู้ส่งบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบการพิมพ์ที่ได้กำหนดขึ้นข้อหนึ่งข้อใด กองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสาร ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

บทความวิชาการ

1. บทความวิชาการ ต้องมีองค์ประกอบของบทความ ซึ่งเรียงตามลำดับดังนี้
 - 1.1 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยชื่อภาษาไทยให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 22 point ส่วนชื่อภาษาอังกฤษให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 18 point
 - 1.2 ชื่อเจ้าของบทความ (ถ้ามีผู้เขียนร่วม ให้ระบุด้วย) พร้อมระบุตำแหน่งงาน และสถานศึกษา/หน่วยงาน ที่เจ้าของบทความสังกัด พิมพ์ด้วยอักษรตัวปกติ ขนาด 14 point
 - 1.3 บทคัดย่อ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวประมาณ 300 คำ โดยในแต่ละตอนของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ต้องมีคำสำคัญ (Keywords) ประมาณ 3 – 5 คำ

- 1.4 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย บทนำ ประเด็นการนำเสนอ และบทสรุป
- 1.5 เอกสารอ้างอิง ให้รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่เจ้าของบทความใช้อ้างอิงที่ปรากฏเฉพาะในบทความเท่านั้น มาจัดเรียงรายการตามลำดับตัวอักษรชื่อผู้แต่งในรูปแบบของบรรณานุกรม
2. การอ้างอิงในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา ให้ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA style
3. ในส่วนที่เป็นหัวข้อใหญ่ ให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 18 point และหัวข้อย่อยให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา ขนาด 16 point และในส่วนที่เป็นเนื้อหา ให้พิมพ์ด้วยอักษรตัวปกติ ขนาด 16 point
4. หากผู้ส่งบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบการพิมพ์ที่ได้กำหนดขึ้นข้อหนึ่งข้อใด กองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณาผลงานตีพิมพ์ในวารสาร ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

การส่งต้นฉบับบทความ

ขั้นตอนการส่งต้นฉบับบทความ เจ้าของบทความจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. เขียนรายละเอียดการขอส่งต้นฉบับบทความในแบบฟอร์มนำส่ง (ว01) ซึ่งสามารถติดต่อขอรับด้วยตนเองได้ที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี หรือสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ www.grad.rbru.ac.th
2. ตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของต้นฉบับบทความ จากนั้นส่งต้นฉบับบทความที่พิมพ์ออกมาเป็นเอกสาร จำนวน 1 ฉบับ และที่บันทึกเป็นไฟล์ Word ลงในแผ่น CD จำนวน 1 แผ่น พร้อมทั้งแบบฟอร์มนำส่ง (ว01) จำนวน 1 ฉบับ มายังงานวารสาร สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เลขที่ 41 หมู่ที่ 5 ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000 วงเล็บมุมซองว่า “ส่งต้นฉบับบทความ” โดยยึดถือวันประทับตราไปรษณีย์เป็นสำคัญ ในกรณีที่ส่งผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้บันทึกเป็นไฟล์ Word และไฟล์ PDF พร้อมทั้งแนบแบบฟอร์มนำส่ง (ว01) และส่งมาที่ E-mail : journalgraduaterbru@gmail.com

ปฏิทินการดำเนินงาน

กิจกรรม	ช่วงเวลาการดำเนินงานของทุกปี	
	ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน)	ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม)
1. ประชาสัมพันธ์รับบทความ	มิถุนายน – กรกฎาคม	ธันวาคม – มกราคม
2. รับบทความ	1 กรกฎาคม – 31 ตุลาคม	1 มกราคม – 30 เมษายน
3. ประชุมพิจารณาคัดเลือกบทความ, ตรวจสอบรูปแบบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	พฤศจิกายน – ธันวาคม	พฤษภาคม – มิถุนายน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและประเมินบทความตามแบบประเมิน	ธันวาคม – มกราคม	มิถุนายน – กรกฎาคม
5. ผู้ส่งบทความส่งบทความที่ได้รับ การแก้ไขเสร็จสิ้นสมบูรณ์ (กรณีมี ข้อเสนอให้แก้ไข/เพิ่มเติม)	กุมภาพันธ์	สิงหาคม
6. กองบรรณาธิการตรวจสอบความ เรียบร้อย และประชุมรับรองความ สมบูรณ์ของบทความก่อนส่งโรงพิมพ์	กุมภาพันธ์ – มีนาคม	สิงหาคม – กันยายน
7. ส่งโรงพิมพ์ดำเนินการจัดพิมพ์	มีนาคม	กันยายน
8. เผยแพร่สู่สาธารณชน	ปลายมีนาคม - ต้นเมษายน	ปลายกันยายน – ต้นตุลาคม

หมายเหตุ หากกิจกรรมใดดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วก่อนกำหนด สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้โดยไม่ต้องรอให้ถึงกำหนดการที่ได้กำหนดไว้

รูปแบบการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

1. การอ้างอิงในเนื้อหา

1.1 การอ้างอิงในเนื้อหาหน้าข้อความ

รูปแบบ	ตัวอย่าง
1. ชื่อผู้แต่ง/(ปีที่พิมพ์)	1. นาวา วารี (2555)
2. ชื่อผู้แต่ง/(ปีที่พิมพ์,/เลขหน้า)	2. วนา ราตรี (2555, น. 16)

1.2 การอ้างอิงในเนื้อหาท้ายข้อความ

รูปแบบ	ตัวอย่าง
1. (ชื่อผู้แต่ง,/ปีที่พิมพ์)	1. (ข้อฟ้า ไบระกา, 2560)
2. (ชื่อผู้แต่ง,/ปีที่พิมพ์,/เลขหน้า)	2. (รจนา พาณี, 2555, น. 23 - 24)

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2. การลงรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

2.1 ประเภทหนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน/คำสอน

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (ครั้งที่พิมพ์).// เมืองที่พิมพ์: ผู้รับผิดชอบในการพิมพ์.

ตัวอย่าง

ข้อฟ้า ใบระกา. (2545). หลักการเขียน. กรุงเทพฯ: สมบูรณ์บุ๊คส์.

เพ็ญพิศุทธิ์ ใจสนิท. (2553). เอกสารคำสอนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. เชียงราย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). กฎหมายมหาชน เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

กิตติ ทองลงยา. (2542). นก. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 3) (น. 68-113). กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.

Magee, J. & Kramer, J. (2006). Concurrency state models & java programs. West Sussex, UK: John Wiley.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.2 ประเภทบทความในเอกสารประกอบการสัมมนา/การประชุมทางวิชาการ

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อเอกสาร.// (หมายเลขหน้าบทความ).// หน่วยงานผู้รับผิดชอบจัดการประชุมหรือสัมมนา.

ตัวอย่าง

เด่นชัย เจริญบุญญาฤทธิ. (2547). มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ข้าวหอมมะลิไทย.

เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ข้างของกลุ่มเกษตรกร จังหวัดฉะเชิงเทรา ณ ห้องเพทาย โรงแรมแกรนด์รอยัล พลาซ่า อำเภอมะเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา.

งามชื่น คงเสรี. (2537). ศักยภาพพันธุ์ข้าวไทยสู่การแปรรูป. การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 32 สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร ศักยภาพข้าวไทยทิศทางการใหม่สู่อุตสาหกรรม. (น. 5 – 17). คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Fitzroy, Felix R. and Kraft, Kornelius. (1991). Firm Size, Growth and Innovation: Some Evidence From West Germany. In Innovation and Technological Change: An International Comparizon. Zottan J. Aes and David B. Audretsh, eds. New York: Harester Wheatsheaf. p. 152 – 159.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.3 ประเภทบทความในวารสาร

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร, ปีที่/ (ฉบับที่),/ เลขหน้า.

ตัวอย่าง

ทิพย์สุดา ตั้งตระกูล. (2558). ภาษาของดอกไม้. *แม่โจ้ปริทัศน์*, ปีที่ 16 (5), 5-12.

วิโรจน์ เรื่องประเทืองสุข ชัยวัฒน์ กันหารี และเพชร รักถนอม. (2561). อุปกรณ์แยกฝุ่นไซโคลนสำหรับการ
การศึกษาในห้องปฏิบัติการ. *บัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี*, ปีที่ 1 (1), 85-98.

Lauden, K. C., Travel, C. G., & Anderson, J. (1998). Appropriate information technology.
The Electronic Libraries, 13 (6), 25-39.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.4 ประเภทสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์ หรือ ผลิต, /วัน/เดือน).// ชื่อเรื่อง.// รายละเอียดทางการพิมพ์ (ถ้ามี).// เข้าถึงได้จาก: /
//////// แหล่งสารสนเทศ.// (วันที่ค้นข้อมูล: /วัน/เดือน/ปี).

ตัวอย่าง

รจนา ประสานพานิช. (2544). เทคนิคการค้นคืนสารนิเทศอิเล็กทรอนิกส์. เข้าถึงได้จาก: http://bucc4.buu.ac.th/Bachelor/lesson4_web44.pdf (วันที่ค้นข้อมูล 11 มิถุนายน 2544).

การควบคุมน้ำหนักด้วยผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ. (2542). เข้าถึงได้จาก: <http://www.geocictes.com/Hotsprings/Sauna/7666> (วันที่ค้นข้อมูล: 24 เมษายน 2542).

Designing your site for WEBTV. (1999, March 10). *Web Site Journal*, 2 (10). Available:
E-mail: register@support.atweb.com (Access date: March 28, 1999).

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.5 ประเภทรายงานการวิจัย และเอกสารที่เสนอต่อหน่วยงานต่าง ๆ

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: / ผู้รับผิดชอบการพิมพ์.

ตัวอย่าง

พินิจ ทิพย์มณี. (2553). การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตายของประเทศไทย (รายงาน
ผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Chitnomrath, T. (2011). A study of factors regarding firm characteristics that affect financing
Decisions of public companies listed on the stock exchange of Thailand (Research
report). Bangkok: Dhurakij Pundit University.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.6 ประเภทวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และสารนิพนธ์

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียน.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ หรือสารนิพนธ์.// ระดับวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ สารนิพนธ์, /
///// ชื่อสาขา, คณะ, / ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง

ศิริพร พรหมนา. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอง
เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ประชา คิตติ. (2560). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การปกครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Thawilwadee Bureekul. (1998). Major Factors Affecting Industrial Hazardous waste Policy
Implementation in Central Thailand. Doctoral dissertation, National Institute of
Development Administration.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

2.7 ประเภทราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ

ชื่อกฎหมาย/ (ปี, วัน/เดือน). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม/ตอนที่.// หน้าที่ดีพิมพ์.

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พุทธศักราช 2533 (2533, 29 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 107
ตอนที่ 131. หน้า 1-20.

หมายเหตุ เครื่องหมาย / หมายถึง เว้นวรรค 1 ระยะ (เคาะ)

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนบทความวิจัย
เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี

ขนาด 22 point ตัวหนา → ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) ↔ 1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา → ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ↔ 1 Enter

ขนาด 14 point ตัวปกติ → ชื่อผู้เขียนบทความ
ตำแหน่ง และสถานที่ทำงาน ↔ 2 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา → บทคัดย่อ
บทคัดย่อ ↔ 1 Enter

ขนาด 16 point ตัวปกติ

1 Enter
คำสำคัญ :
ขนาด 18 point ตัวหนา → Abstract
Abstract ↔ 1 Enter

ขนาด 16 point ตัวปกติ

1 Enter
Keywords :
ขนาด 18 point ตัวหนา

ขนาด 16 point ตัวปกติ

ขนาด 18 point ตัวหนา

บทนำ

.....

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

.....

1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

วัตถุประสงค์การวิจัย

.....

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

.....

1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิด

.....

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

.....

1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

วิธีดำเนินการวิจัย

.....

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

.....

ขนาด 18 point ตัวหนา

ผลการวิจัย

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

1 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

.....

.....

ขนาด 16 point ตัวปกติ

.....

.....

2 Enter

ขนาด 18 point ตัวหนา

เอกสารอ้างอิง

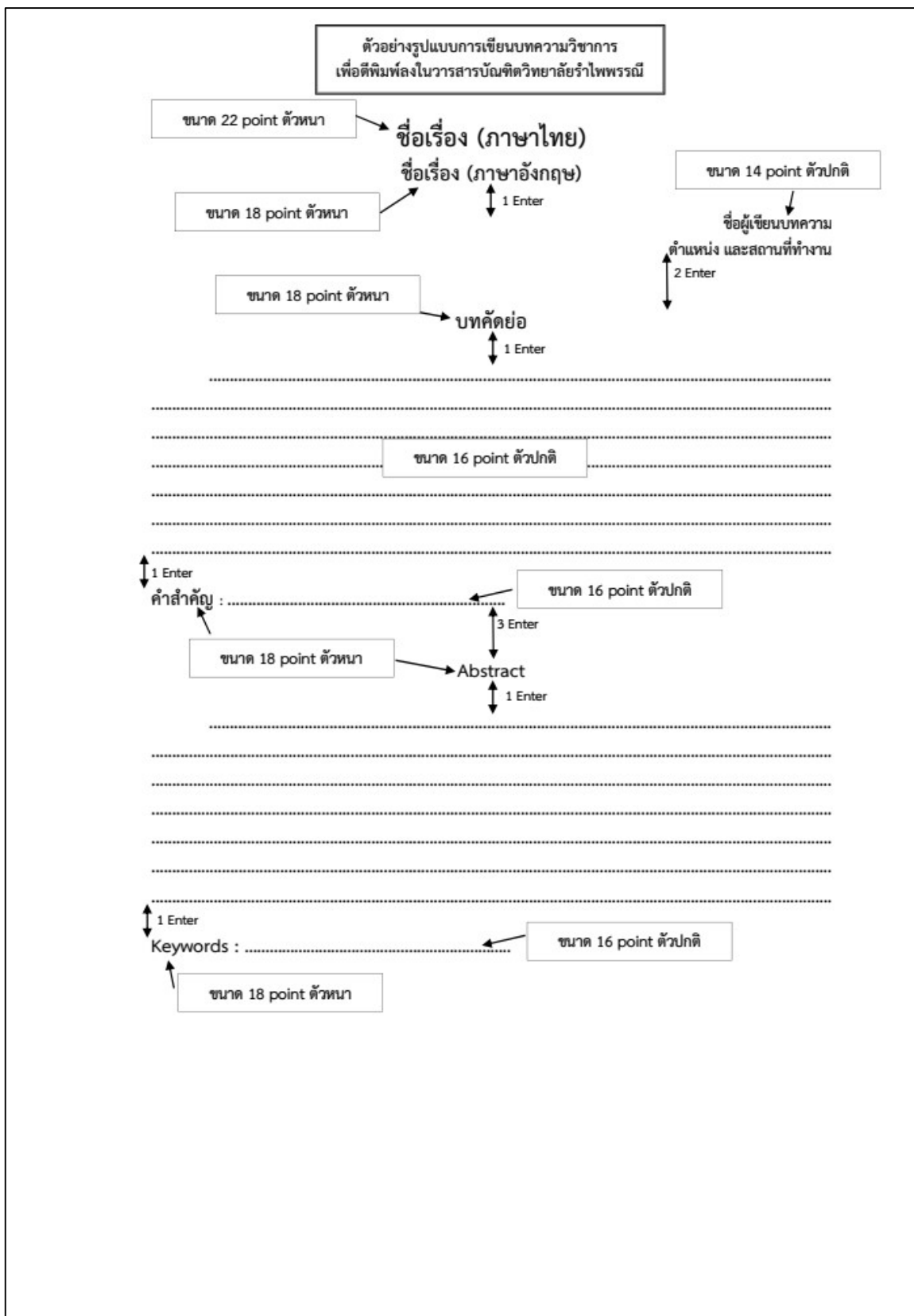
1 Enter

ขนาด 16 point

ตามรูปแบบของการลงบรรณานุกรม

.....

.....

ขนาด 18 point ตัวหนา

บทนำ

ขนาด 16 point ตัวปกติ

1 Enter

หัวข้อเรื่อง/ประเด็นการนำเสนอ

ขนาด 18 point ตัวหนา

ขนาด 16 point ตัวปกติ

1 Enter

หัวข้อเรื่อง/ประเด็นการนำเสนอ

ขนาด 18 point ตัวหนา

บทสรุป

ขนาด 16 point ตัวปกติ

ขนาด 18 point ตัวหนา

เอกสารอ้างอิง

1 Enter

ขนาด 16 point
ตามรูปแบบของการลงบรรณานุกรม

**** ข้อความ ข้อคิดเห็น หรือข้อค้นพบ ในวารสารบัณฑิตวิทยาลัยรำไพพรรณี นี้
เป็นของผู้เขียน ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากบทความ
และงานวิจัยนั้น ๆ โดยมิใช่ความรับผิดชอบของคณะผู้จัดทำ
และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ****

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

Graduate School
RBRU

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

41 หมู่ที่ 5 ถนนรักศักดิ์มงคล ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000

โทรศัพท์ 039-319111 ต่อ 11300, 089-8336601

www.grad.rbru.ac.th

E-mail: journalgraduaterbru@gmail.com